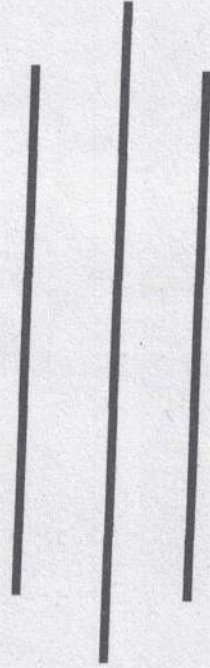

क्षमता विकास योजना

(Capacity Development Plan)

(आ.ब. २०८०/०८१-२०८३/०८४)

त्रिवेणी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सल्यान
कर्णाली प्रदेश नेपाल

दुई शब्द

लोकतन्त्र नेपाली जनताको अथक प्रयासको परिणाम हो । एकात्मक राज्य व्यवस्थाले अंगिकार गर्दै आएको एउटै भाषा, एउटै धर्म तथा एउटै जातजातिको नीतिले नेपाललाई निकै पछि धकेलेको महसुस गरी नेपालमा पटक पटक भएको जनआन्दोलनबाट नेपाललाई संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकको रूपमा घोषणा गरिएको हो । नेपालको नयाँ संविधान २०७२ लाई कार्यान्वयन गर्ने कममा सम्पन्न स्थानीय तहको पहिलो चरणको निर्वाचनबाट जनताले स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू चयन गरी स्थानीय सरकारको रूपमा त्रिवेणी गाउँपालिकाले अथक रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

आकासिंदो जनआकांक्षा, कमजोर संस्थागत प्रबन्ध, घट्टो स्थानीय श्रोत साधनको बावजुद पनि सीमित श्रोतसाधनबाट जनताहरूलाई सरल, सुलभ तथा पारदर्शी रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । जटिल भूनावट, वाढी पहिरोको चरम संवेदनशीलता, दक्ष जनशक्तिको अभावको बीच पनि गाउँपालिकाले थुप्रै विकास निर्माणका कामहरू सम्पन्न गरेको छ । गाउँपालिकामा भएको सानो जनशक्तिको सहारामा हिँडेर पैदल हिँड्ने जनतालाई सुविधा सम्पन्न बस, जीप तथा कारमा हिँड्न सक्ने सामर्थ्य पैदा गर्नु सानो विषय होइन । विकासको गतिलाई अघि बढाउँदै जाँदा नेतृत्वलाई यो महसुस हुन्छ कि भौतिक विकास मात्र सवै थोक होइन रहेछ । विकासका लागि सवै भन्दा महत्वपूर्ण कुरा भनेको पढ्यो, संस्कृति र सहकार्यको वातावरण श्रृजना गर्नु पर्ने रहेछ । गाउँपालिकाभित्र पढ्योको विकास गर्न सक्तियो भने विकास र समृद्धिको पाटो स्वयं अगाडि बढ्दो रहेछ भन्ने महसुस हुन थाल्यो । यिनै विषयहरूलाई सध्यानजर गरी गाउँपालिकाले थुपर ऐननियमहरू निर्माण गर्यो । हामीले बनाएका ऐन नियमहरूलाई यदि साँच्चै योजना तथा बजेटमा रूपान्तरण गर्न सक्ने हो भने हामीले निर्माण गरेका बाटो हुँदै हामी टनका टन तरकारी, फलफूल, जडिबुटी, खाद्यान्न तथा कच्चा पदार्थ देशका ठूलाशहरहरूमा पुऱ्याउन सक्छौं । तर यसो गर्नका लागि हामीले जनताको मनलाई पर्याप्त ईच्छाशक्तिले भर्न जरुरी रहेछ । उनीहरूमा नयाँ काम गर्ने ईच्छा र जीजिविषा भर्नका लागि उनीहरूको क्षमता विकास गर्न जरुरी रहेछ । उनीहरूको क्षमताविकाससंग संगै गाउँपालिकाका हरेक शाखाका कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्न जरुरी रहेछ भन्ने सिकाईलाई मध्यनजरगरी यो क्षमता विकास योजना बनेको हो । यो क्षमता विकास योजना तयार गर्नका लागि अहोरात्र लाग्नु हुने सवै कर्मचारी साथीहरूलाई म धन्यवाद दिन चाहन्छु । क्षमता विकास योजनाको मर्म र भावना बमोजिम कार्यसम्पादन गरी यो गाउँपालिकालाई सुखी र समृद्ध बनाउनकालागि यहाँहरूको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

खिम बहादुर रावत
अध्यक्ष
त्रिवेणी गाउँपालिका

त्रिवेणी गाउँपालिका संभावना सभावनाको खजना हो । गाउँपालिकाको पालावक्षस्थल हुँदै बग्ने त्रिशुली नदी पर्यटन विकासको आधारको रूपमा रहेको छ । गाउँपालिका तरकारी तथा उत्पादनको हिसावले पनि उर्वरभूमिको रूपमा रहेको छ ।

पशुधनका हिसावले पनि गाउँपालिका आत्मनिर्भर बन्दै गएको अवस्था छ । साना किसानहरूवाखापालनमा धेरै किसानहरूको रुची भएको देखिन्छ । वाखाको श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्न सकिने स्थानहरू यस गाउँपालिकामा पर्याप्त छन् । व्यापार व्यवसायको हिसावले पनि निकै संभावना बोकेको यो गाउँपालिका आफैमा विविधताले भरिएको छ ।

विकासको अन्तिम उद्देश्य मानवीय खुशी हो । जबसम्म हामीले मानिसमा भएको सीप, ज्ञान तथा क्षमतालाई

समुचित तरिकाले दोहन गर्न सक्दैनौं तबसम्म विकास संभव छैन । मानिसभित्र थप काम गर्ने सीप र जांगर भरी थोरैपूँजीवाट धेरै भन्दा धेरै प्रतिफल ल्याउन सक्ने बनाउन जरुरी छ । अक्सर हरेक मानिसलाई आफूले गरेको व्यापार, व्यवसाय र झन्झटिलो लाग्छ । मानिसलाई उसले गर्दै आएको व्यापार, व्यवसाय तथा पेशालाई थप सहज बनाउन अनि सोपेप्राप्तिको उसको निष्ठा बढाउन उसको क्षमता विकास गर्न जरुरी छ । अहिले पनि हामीले अपनाउँदै आएको कृषि पेशामा आधुनिकताको रंग हामीले भर्न सकेका छैनौं । यसलाई थप व्यवसायिक र प्रतिष्पर्धी बनाउनका लागि किसानहरूमा सीप तथाचेतना भर्न जरुरी छ । यो चेतना विशेषज्ञका अतिरिक्त एक अनुभवी किसानवाट अर्को किसानमा भर्न सकिन्छ । यहाँ मानिसहरूमा यो संभावना छ, यो काम गर्न सकिन्छ भन्ने हौंसलाको जरुरी छ । क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूले मानिसहरूमा हौंसला भर्छन् त्यसैले यी कार्यक्रमहरू दीगो र जोखिमरहित हुन्छन् । त्यस्तै महिला तथा बालबालिकाहरूमा भएको हिसालाई घटाउन सक्ने हो भने यो गाउँपालिका स्वर्ग बन्छ । एउटा गाउँको विकासका लागि भौतिक पूर्वाधारको जति आवश्यकता छ त्यति नै आवश्यकता मानिसहरूमा सामाजिक एकताकोपनि रहेछ । सामाजिक एकता त्यति बेला संभव रहेछ जति बेला मानिसहरूमा साझा गन्तव्यको आभास गराउन सकिन्छ । अहिले पनि हाम्रो गाउँका दाजुभाई दिदीबहिनीहरू साँध सीमानाको विषयमा, अंश वण्डाको विषयमा, छुवाछुत तथा लैङ्गिकविभेदको कारण लडिरहेका छन् । शान्तिका अग्रदुत गौतमबुद्धको जन्मस्थान नेपालका शान्तिका सेनानीहरूको वीचको विवाद, विरोधभासको अन्त्य त्यति बेला संभव हुन्छ जति बेला हामी एउटै मानव हौं भन्ने महसुस हुन्छ । यो महसुस गराउने कामकेवल क्षमता विकासवाट मात्र संभव छ । यसका लागि तपाईं हामी सबैको सहयोगको जरुरी छ । त्रिवेणी गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना बनाउन सहयोग गर्ने सम्पूर्ण गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै यसको कार्यान्वयनमा तपाईंहरूको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

सिता खड्का पुन
उपाध्यक्ष
त्रिवेणी गाउँपालिका

भौतिक विकास र मानवीय विकास एउटै सिक्काका दुईवटा पाटा रहेछन्। जनसहभागिता सहितको विकासलाई दीगो हुने संभावना रहन्छ। अफिसमा कार्यरत पदाधिकारी, कर्मचारी, र समुदायको अग्रसरता तथा रुचिलाई पनि साथमा राखेर लान सकियो भने हाम्रा भौतिक विकासका प्रयासहरू दीर्घकालीन बन्न सक्छन्। कमजोर भूनावट र जलवायु परिवर्तनका कारण त्रिवेणी गाउँपालिकाले विभिन्न मानव निर्मित विपत्तिहरूसँग जुझिरहेको छ। प्राक्तिक वा मानव निर्मित विपत्तिका कारण गाउँपालिकाले बनाएका पूर्वाधारका संरचनाहरूलाई दीगो बनाउन निकै ठूलो चुनौती छ। यसरी, मानव निर्मित विपत्तिहरूलाई कम गर्नका लागि मानिसहरूमा नै लगानी बढाउन जरुरी छ। जनताहरूमा जबसम्म हामीले सरकारी स्रोत तथा साधनहरूमाथिको स्वामित्वबोध सिर्जना गर्न सक्दैनौं, तबसम्म विकासलाई दीगो बनाउन सक्दैनौं। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दीगो तथा सन्तुलित विकासको परिकल्पना गरेको छ। विकास त्यतिबेला दीगो बन्न सक्छ जब हामीले सबै क्षेत्र, तहपकालाई समेटेर योजना बनाउन सक्छौं। हाईवेयर र सफ्टवेयरका योजनाहरूलाई समेटेर मात्र हाम्रा योजनाहरू सन्तुलित बन्न सक्छन्।

गाउँपालिकाको संस्थागत स्वमूल्याङ्कन लेखाजोखा, जेण्डर अडिट, राजस्व परिचालन योजना, क्षमता विकासको खाडल पहिचान आदि आधारमा गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार पारिएको हो। विकासलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउन गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी हुन जरुरी छ। क्षमता विकास योजनाले गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली जस्तै आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा र अन्य शाखाहरूको संस्थागत विकासमा जोड दिन्छ।

गाउँपालिकाको शासकीय व्यवस्थापन, संगठन र प्रशासन, वार्षिक बजेट र योजना व्यवस्थापन, वित्तीय र आर्थिक व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, न्यायिक कार्यसम्पादन, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापन, सहकार्य तथा समन्वयलाई विकासका १० प्रमुख आधारस्तम्भका रूपमा मान्दै ती क्षेत्रका पहिचान भएका क्षमताका खाडललाई क्षमता विकास योजनामा अघि बढाइएको छ। बेनीघाट गाउँपालिकाले सहकार्य र समन्वय, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापन, सामाजिक समावेशीकरणमा विशेष जोड दिन आवश्यक देखिएको छ।

यो ५ वर्षे क्षमता विकास योजना बनाउनका लागि अहोरात्र लाग्नुहुने सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै, क्षमता विकास योजनामा रहेका गतिविधिहरूलाई गाउँपालिकाको वार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयनमा जोड दिनुहुने सबैलाई अनुरोध गर्दछु।

खुम बहादुर के.सी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
त्रिवेणी गाउँपालिका

खण्ड १: त्रिवेणी गाउँपालिकाको परिचय

१.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

त्रिवेणी गाउँपालिका कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत सल्यान जिल्लाका साविकका काभ्रा, काँरागिठी, फलाबाड र त्रिवेणी गरी ४ ओटा गा.वि.स.लाई समावेश गरी स्थापना भएको हो। शारदा खोला, लुहाम खोला र धुर खोलाको संगम स्थल भएकाले नै यसको नाम त्रिवेणी गाउँपालिका रहन गएको हो। यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल जम्मा ११९.११ वर्ग कि.मि रहेको छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वमा कपुरकोट गाउँपालिका, पश्चिममा कालिमाटी गाउँपालिका उत्तरमा शारदा नगरपालिका र छत्रेश्वरी गाउँपालिका र दक्षिणमा दाङ जिल्ला पर्दछ। त्रिवेणी गाउँपालिका विश्व मानचित्रमा २८० १४ देखि २८३ २० उत्तरी आक्षांश र ८२० ०८ देखि ८२० २० पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएर रहेको छ भने समुद्री सतहबाट ७८३ देखि २,१०७ मिटरसम्मको उचाइमा अवस्थित छ।

सल्यान जिल्लामा नयाँ गठन भएका गाउँपालिकाहरू मध्ये त्रिवेणी गाउँपालिका विकासको राम्रो सम्भावना बोकेको गाउँपालिका हुनुका साथसाथै यहाँका सचेत राजनैतिक दल र उत्प्रेरित गाउँवासी यो गाउँपालिकाका दरिलो अनि दीगो विकासका श्रोत हुन् । २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या १६६६४ रहेको छ जस मध्ये महिलाको जनसंख्या ८७४६ (५२.५%) र पुरुषको जनसंख्या ७९१८ (४७.५%) रहेको छ। लैङ्गिक अनुपात ९०.५३ पुरुष प्रतिशत महिलामा रहेको तथ्यले देखाउछ। त्रिवेणी गाउँपालिकाको कुल जनघनत्व १४० जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ। जम्मा ४११० परिवार संख्या रहेको यस त्रिवेणी गाउँपालिकाको कुल साक्षरता दर ७६.९ प्रतिशत रहेको छ। जसमध्ये पुरुष साक्षरता दर (८३.९) प्रतिशत र महिला साक्षरता दर (७०.७) प्रतिशत रहेको छ। वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. १ मा कुल जनसंख्या ३५८४ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १७०८ र महिलाको जनसंख्या १८७६ रहेको छ त्यसैगरी वडा नं. २ मा जम्मा जनसंख्या २५३६ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १२३६ र महिलाको जनसंख्या १३०० रहेको छ। वडा नं. ३ मा कुल जनसंख्या ३४९० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १६६९ र महिलाको जनसंख्या १८२१ रहेको छ। वडा नं. ४ मा कुल जनसंख्या १९९० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या ९५६ र महिलाको जनसंख्या १०३४ रहेको छ। वडा नं ५ मा कुल जनसंख्या २२६४ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १०६९ र महिलाको जनसंख्या १२०३ रहको छ। त्यसैगरी वडा नं. ६ को कुल जनसंख्या २८०० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १२९६ र महिलाको जनसंख्या १५०४ रहेको छ। औषत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अन्य स्रोतहरूमा व्यापार, नोकरी, उद्योग साथै वैदेशिक रोजगारी पनि हो। परम्परागत प्रणालीको कृषि व्यवसायको विकल्प खोजिरहेका यहाँका बासिन्दा आधुनिक जीवनशैलीमा रमाउन थालेका छन् ।

स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशीने क्रम क्रमशः बढिरहेको छ । यस गाउँपालिकामा आधारभूतदेखि माध्यमिक शिक्षासम्म प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरू रहेका छन् भने उच्च शिक्षा विकासको पहल भैरहेको छ। यस गाउँपालिकामा सामुदायिक २८ र संस्थागत ६ वटा गरी जम्मा ३५ वटा शिक्षण संस्थाहरू संचालित छन् । विगत लामो समयसम्म स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधिको अभाव, योजनावद्ध विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कठिनाई तथा आवश्यक आर्थिक व्यवस्थापनमा कठिनाई

हुनुले यस गाउँपालिका क्षेत्रको अपेकि विकास हुन सकिरहेको देखिदैन । तथापि विगत २ वर्ष पहिले भएको स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चाः जनप्रतिनिधिहरूको बढ्दो भए सगै विकास तथा सेवा प्रवाहमा जन अपेक्षाहरू सम्बोधन हुने र नागरिकका माग र आवश्यकताहरूको तत्काल सम्बोधन हुने सम्भावना बढेर गएको छ भने जनताका आशाका किरणह फैलिदै गएका छन । विकासको लहर बढेर गएको छ । विभिन्न समुदाय, जातजातिका मानिसको बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा विभिन्न चाडपर्व मनाउने गरिन्छ । दशैं, तिहार, माघी, होली, कृष्णजन्माष्टमी महाशिवरात्री, साउने र माघे संक्रान्ति, चैते दशैं, बकर इद, बुद्ध जयन्ती आदि यहाँका चाडपर्व आफ्नो धर्म अनुसार मनाउने गरेको पाईन्छ ।

१.२ गाउँपालिकाको स्थापना

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका काभ्रा, काँरागिठी फलावाड र त्रिवेणी गा.वि.स.लाई समावेश गरि त्रिवेणी गाउँपालिका घोषणा गरिएको हो । साविकको त्रिवेणी फलावाड गा.वि.स.को मिलन बिन्दु र हाल त्रिवेणी गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको लुहाम बजार नजिकै त्रिवेणी धाम अवस्थित छ । यस क्षेत्रको पवित्र धामको रूपमा रहेको यसै त्रिवेणीधामबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो । त्रिवेणी गाउँपालिकाको संरचना अनुसारको वडा विभाजन तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

त्रिवेणी गाउँपालिकाको वडा विभाजन

समावेश भएका साविक गाविस	साविक वडा नं	कायम भएका वडा नं
काभ्रा	१-९	१
कारागिठी	१-९	२
फलावाड	१-५	३
फलावाड	६-९	४
त्रिवेणी	१-६	५
त्रिवेणी	७-९	६

१.३ राजनैतिक तथा प्रशासनिक

को उपधारा (३) बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या र सिमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३/०९/२२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन र नेपाल सरकारको मिति २०७३/१०/२२ को निर्णय अनुसार माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका काभ्रा, काँरागिठी, फलावाड र त्रिवेणी गा.वि.स. समावेश गरी जम्मा ६ वडाहरू कायम गरी त्रिवेणी गाउँपालिका स्थापना गरेको हो । हाल यस गाउँपालिकाको राजनैतिक तथा प्रशासनिक केन्द्र लुहाम बजारमा रहेको छ ।

१.४ भौगोलिक अवस्थिति

सल्यान जिल्लामा अवस्थित यस त्रिवेणी गाउँपालिका भौगोलिक क्षेत्रको हिसाबले मध्यपहाडी क्षेत्रमा पर्दछ । त्रिवेणी गाउँपालिका नेपालको मानचित्रमा २८० १४ देखि २०" उत्तरी आक्षांशसम्म र ८२० ०८" देखि ८२३ २०" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ७८३ देखि २,१०७ मिटरसम्मको उचाइमा फैलिएको छ ।

१.५ भू-बनावट

गाउँपालिकाको केही भू-भाग बेसी, केही शिवालिक र उच्च पहाडी क्षेत्र रहेको छ । भू-आकृतिमा भएको यस फरक अनुसार यस गाउँपालिकालाई तीन क्षेत्रमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

(क) बेसी

नदीले बनाएका फाँटहरूका साथसाथै केही ठूला खोलाहरूले बनाएको भाग नै यस क्षेत्रमा पर्दछन् । पहाडको फेदमा रहेको खुल्ला समथर खेतीयोग्य जमीन यस क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछ । भौगोलिक इतिहासको पछिल्लो चरणमा निर्मित भू-भाग भएको हुँदा यो क्षेत्र कमजोर र भूस्खलनशील रहेको छ । यस क्षेत्रमा यस गाउँपालिकाको ७८३ मिटरदेखि १००० मिटरको उचाइ रहेको क्षेत्र पर्दछ ।

(ख) शिवालिक क्षेत्र

यस गाउँपालिकाको अधिकांश भू-भाग शिवालिक क्षेत्रमा पर्दछ । यहाँको भू-भाग पत्रे चट्टान एवं माटो ढुंगाको समिश्रणले भरिएको छ । यस भू-भागमा वनजङ्गलको मात्रा अत्यधिक छ । प्रायः मानव वस्तीको प्रधानतः रहेको क्षेत्र हो । समुद्री सतहबाट १००० देखि १५०० मिटर सम्मका मोडदार पहाडहरू यस क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछन् ।

(ग) उच्च पहाडी भू-भाग

समुद्री सतहबाट १,५०० मिटरदेखि २१०७ मिटरसम्म उचाई रहेको यो भू-भाग कडा चट्टान कठीन धरातलीय स्वरूप भएका कारण मानववस्ती यहाँ कम रहेको छ । उच्च पहाडी श्रृंखलाहरू र झाडी बुट्यानले यस क्षेत्रलाई ढाकेको छ ।

१.६ माटोको बनावट र उर्वराशक्ति

यस गाउँपालिकाको भौगोलिक बनावटको अवस्थालाई हेर्दा यहाँको अधिकांश माटोमा उब्जाउ क्षमताको कमी देखिन्छ । यहाँ बढी मात्रामा बलौटे, कडा चट्टान तथा नदी वेशीहरूमा बलौटे दोमट र खेतीयोग्य माटो पाईन्छ । गाउँपालिकाको दक्षिणी भागमा महाभारत पर्वतको अग्रभाग तथा चुरे पर्वत समेत पर्ने हुँदा कमजोर बनावटको बलौटे तथा खिईने खालको ढुङ्गाहरूको बढी मात्रामा वर्चस्व रहेको देखिन्छ, जसमा उब्जाउको सम्भावना ज्यादै न्यून रहन्छ । यसका अलावा, गाउँपालिकाको उत्तरी, पूर्वी तथा पश्चिमी भाग महाभारत श्रृंखलामा पर्ने हुँदा यहाँ Phyllites, Schist, Quartzite, Lime stoneको मात्रा अत्यधिक रहेको छ, यस क्षेत्रमा समेत उत्पादनको सम्भावना न्यून रहन्छ । तथापि, पहाडी टार तथा नदी, वेशीहरू उत्पादनका

दृष्टिकोणले ज्यादै सम्भावनायुक्त देखिन्छन् । समग्र देशको नमूना अध्ययनका आधारमा यस गाउँपालिकाको माटोको प्रकार र उर्वरताको बारेमा निम्नानुसार पाइन्छ ।

क) पाँगो माटो

यहाँका नदी बेसीहरुमा पाँगो माटोको प्रचुरता छ । जहाँ पर्याप्त अन्न उत्पादन र तरकारी बालीको संभावना छ । नदीहरुले बगाई ल्याएको सडेको पातपतिङ्गर र अन्य कम्पोष्ट मलजन्य पदार्थलाई छेउछाउका तटवर्ती भागमा निक्षेप गर्दै जाँदा यी भागहरु अत्यधिक उब्जाउयोग्य रहेका छन् । तथापि, वर्तमान समयमा रासायनिक मलको व्यापक प्रयोगको कारण यहाँको माटोमा अम्लीयता वृद्धि भई उत्पादन हासको स्थिति देखापरेको छ । लगातार भू-क्षय तथा वन विनाशका कारण नदीहरुले चून हुंगा, बलौटे, गेय्यानयुक्त पदार्थहरु निरन्तररूपमा निक्षेप गर्दा पाँगो माटोको गुणस्तरमा विस्तारै हास आइरहेको छ ।

ख) बलौटे माटो

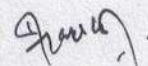
यो माटो बालुवा, कंकड र हुंगा मिश्रित माटो हो । यो उब्जाउको दृष्टिकोणले न्यून कोटीको मानिन्छ । विशेष गरी गाउँपालिकाको पहाडी भागहरुमा यो माटोको बाहुल्यता छ । अपेक्षाकृत कम मात्रामा मात्र दलहन र मकै बालीको मात्र यहाँ उत्पादन हुन्छ । यहाँ सिँचाइको समेत अभाव रहेको छ । यहाँको माटोको बनावटमा हुँजा माटो, कंकड, चुना, फलाम, जीवाष्मको तत्व नभएको माटोको प्रचुरता हुन्छ । उब्जाउको दृष्टिकोणले यहाँको माटोमा नदी बेसीतिर धान, गहुँ, मास, मकै, मध्य पहाडी भागतिर मकै, दलहन र उच्च भागतिर आलु, जौ आदि उत्पादन हुने गर्दछ ।

१. अवधारणा तथा परिभाषा

तपाईं हामीले बोलीचालीमा प्रयोग गर्ने भाषाको माध्यमबाट पनि क्षमता विकासको अवधारणालाई वृभञ्जून र

परिभाषित गर्न सकिन्छ । हामीले भनिरहेका हुन्छौं यो टंकीको क्षमता ५०० लिटर हो । यो भैंसीको दुध उत्पादनक्षमता प्रतिदिन १० लिटर हो । नेपालका नदीहरुको जलविद्युत उत्पादन क्षमता जलविद्युत परियोजनाको विद्युतउत्पादन ३००० मेगावाट हो आदि । यहाँ उल्लेख गरिएको टंकीको पानी जम्मा गर्ने क्षमता, भैंसीको दुध दिनेक्षमता तथा नदीको जलविद्युत उत्पादन गर्ने क्षमता जस्तै हरेक व्यक्ति तथा कार्यालयको पनि आफ्नै क्षमता हुन्छ । फरक फरक वातावरणमा एउटा व्यक्ति तथा कार्यालयको फरक फरक क्षमता हुन्छ । एउटा आदर्श अवस्थामा अर्थातएउटा व्यक्तिलाई काम गर्न चाहिने सबै खाले वातावरण उपलब्ध भएको अवस्थामा उसले सम्पादन गर्न सक्ने कामनै उसको क्षमता हो । त्यस्तै ऐन, नियम तथा कानूनले दिएको जिम्मेवारी बमोजिम एउटा कार्यालयले कतिको कुशनतापूर्वक कति काम सम्पादन गर्न सक्छ त्यही त्यो कार्यालयको क्षमता हो ।

क्षमता विकास भनेको एउटा प्रक्रिया हो जसको माध्यमले एउटा व्यक्ति, संघसंस्थाहरुले आफ्नो संस्थाको

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उद्देश्य, अपेक्षित नतिजा अनुसार आफू नो ज्ञान, सीप, व्यवहार तथा व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउँछन । आफूले

सम्पादन गर्ने कामलाई थप सक्षमतापूर्वक गर्नका लागि उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप, व्यवहार, उपकरण, श्रोत साधन, उत्प्रेरणा आदिलाई क्षमता विकास भनिन्छ । क्षमता विकासले कुनै अफिस वा संस्थामा काम गर्नेमानिसहरूलाई आफूले जिम्मा पाएको कामको सन्दर्भमा आवश्यक पर्ने सबै सूचना, ज्ञान तथा त्यसलाई प्रयोग गर्नेसीपको वारेमा जान्ने बुझ्ने अवसर प्राप्त गर्दछन । क्षमता विकास भनेको ज्ञान तथा सीपको आर्जन मात्र होइन । कुनै पनि अफिसको कर्मचारी तथा कार्यालयमा रहेको आपतकालीन अवस्थासंग जुध्न सक्ने सामर्थ्य पनि हो । समस्याबाट मुक्ति हुने, संभावनाको खोजी गर्ने, नयां ज्ञान र प्रविधिको खोजी गर्ने, नयां प्रविधिसंग तादाम्यता गर्नेतथा निश्चित अवधिभित्र हासिल गर्नु पर्ने लक्ष्य, सूचक हासिल गर्नका लागि उपयुक्त टिम निर्माण गर्नु पनि क्षमताविकास हो भनिएको छ । क्षमता विकास बाह्य भन्दा पनि आन्तरिक पक्षहरूसंगको अन्तर्क्रिया, छलफलबाट तय हुनेभएकोले यो आन्तरिक हुन्छ । यो एउटा कार्यालय तथा यस अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको आन्तरिक परिवर्तनप्रक्रिया हो । क्षमता विकासलाई पनि धेरै किसिमले वर्गिकरण गर्न सकिन्छ । यसको तहका हिसावले व्यक्तिगत तह, संस्थागत तह, समुदायको तह गरी एकातर्फ विभाजन गर्न सकिन्छ भने अर्कोतर्फ आर्थिक श्रोत चाहिने, नचाहिने, तालिम चाहिने नचाहिने गरी पनि वर्गिकरण गर्न सकिन्छ । एउटा कार्यालयभित्र गरिने क्षमता विकास मध्ये धेरैकामहरू विना पैसा पनि गर्न सकिन्छ ।

यु.एन.डि.पि.ले क्षमता विकासलाई एउटा उपयुक्त वातावरणको श्रृजनाको रूपमा लिएको छ । आवश्यक नीति, कानूनीढाँचा, संस्थागत विकास, समुदाय विकासको ढाँचा, मानवीय विकास, व्यवस्थापकीय क्षमता प्रवर्धन आदिको समुचितप्रयोगबाट प्राप्त उपयुक्त कार्य वातावरणलाई क्षमता विकासको रूपमा परिभाषित गरिएको छ ।

विश्वव्यापी रूपमा सन १९६० देखि व्यक्तिगत क्षमता विकासको शुरुवात भएको देखिन्छ भने सन १९८०

सा आएर संस्थागत विकासको शुरुवात भएको पाइन्छ । पाउलो फेरोको आलोचनात्मक चेतनाको नयां दर्शनलेसमुदायको शशक्तिकरण तथा सहभागितालाई जोड दिएको देखिन्छ । उनको विचार अनुसार शिक्षामा आमूल परिवर्तनल्याउनका लागि सबै कुरा जानेको शिक्षकले एउटा अनजान विद्यार्थीलाई पढाउनु भन्दा एउटा अनजान र अर्कोअनजान विद्यार्थी बीचको छलफल र बहसबाट उनीहरूले वढी सिक्छन भन्ने सिद्धान्तले संसारभरि तहल्का नै पिट्यो । उनको सिद्धान्त सामाजिक समावेशीकरण, शशक्तिकरण तथा सहभागिताका हिसावले निकै प्रख्यात छ । सन १९८० को दशकमा विशेष गरी अति गरिव तथा विकासोन्मुख देशहरूमा गरिव र धनी बीचको खाडलमात्र बढेन यसले उनीहरू बीचको सामाजिक असमानता, सामाजिक न्यायको दुरी पनि बढाएकोले पनि क्षमता विकासयोजनाको आवश्यकता भएको कुराहरू हामीले विभिन्न साहित्यमा पाउँछौं । त्यस्तै सन १९९० को दशकमा दीगोविकासलाई जोड

दिइएको पाइन्छ । यसले विशेष गरी विकासका तीम आयामहरु: सामाजिक, वातावरणीय तथा आर्थिक पक्षलाई सन्तुलित रूपमा लानका लागि क्षमता विकासको परिकल्पना गरेको छ । दीगो विकासका ४ स्तम्भहरुपृथ्वी, मानव, समृद्धि, शान्ति र साझेदारीलाई समेटि अघि लानका आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप तथा व्यवहारलाई क्षमताविकासको रूपमा लिन सकिन्छ । दीगो विकासका १७ लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गरी दीर्घकालीन योजना तथारणनीति बनाउँदा ती लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गर्न आवश्यक सीप तथा ज्ञानलाई पनि क्षमता विकासको रूपमा बुझ्नु पर्ने हुन्छ । विश्व जगतमा वातावरण तथा जलवायु परिवर्तनमा आएको आकस्मिक परिवर्तनले पृथ्वीमा पार्नसक्ने नकारात्मक प्रभाव तथा असरहरुलाई मध्यनजर गरी दीगो विकासका १७ वटा लक्ष्यहरु तय गरिएको छ । यसलेविशेष गरी समुदायमा शशक्तिकरण, जनसहभागिता, मागमा आधारित वटम अप योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनआदिमा जोड दिन्छ । ज्ञान, उत्तरदायित्व, नेतृत्व, संस्थागत प्रवन्ध, क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन तथा मूल्याङ्कन क्षमता विकासका अवयवहरु हुन ।

क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य

- गाउँपालिकामा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगवाट त्रिवेणी गाउँपालिकाकावासी जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन ल्याउन ।

उद्देश्य:

- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, शाखा तथा विभिन्न समितिहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत विकासमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु, शाखा तथा विभिन्न समितिहरुको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउने ।
- गाउँपालिकाले निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने योजना, आयोजनाहरुमा दीगोपन ल्याउनका लागि सहयोग गर्ने
- गाउँपालिका र समुदाय बीचको अन्तर्सम्बन्ध सुदृढ गर्न सहयोग गर्ने ।

महत्व:

कुनै पनि संस्था समयानुकुल हुन तथा राम्रो कार्यसम्पादन गर्नका लागि सवै भन्दा पहिला सो संस्थाले

संस्थागत विकासलाई आत्मसात गरेको हुनु पर्छ । संस्थाभित्र कुन कुन शाखाहरु छन्, शाखामा के कस्ता जनशक्तिहरुछन, संस्थालाई सुदृढ बनाउनका लागि कार्यालयले के कस्ता नीति, नियमहरु बनाएको छ र ती नीतिहरुको सहीरूपमा पालना भएको छ कि छैन जस्ता प्रश्नहरुको खोजी गरिनु जरुरी छ । संस्थाभित्र भएका विभिन्न संरचनाहरुकोभूमिका स्पष्ट रूपमा व्याख्या गरिएको छ वा छैन । संस्थामा कार्यरत

कर्मचारी, पदाधिकारी, समितिका सदस्यहरूलेतालिम पाएका छन् कि छैन । कार्यालयभित्र तथा बाहिर रहेका एजेन्सीहरूसंगको सम्बन्ध कं कस्तो छ भन्ने विषयलेपनि संस्थाको कार्यसम्पादन जोडिन्छ । संस्थाको संस्थागत कार्यसम्पादन अभिवृद्धि गर्नका लागि पनि क्षमता विकासयोजनाको आवश्यकता भएको हो ।

सामान्यतया स्थानीय तहलाई एउटा जटिल संस्थाको रूपमा लिने गरिएको छ । समय समयमा परिवर्तन हुने

नीति नियम, बहुरोकारका क्षेत्रहरूको मुद्दाहरूसंग यसको अन्तर्सम्बन्ध, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको अनौठोसंगमबाट सञ्चालित कार्यालय, स्थानीय तहमा हुने विभिन्न राजनैतिक प्रभाव, स्थानीय तहप्रति धेरै व्यक्ति तथासंस्थाहरूको अन्तर्निहित स्वार्थ, एकल राज्य व्यवस्थाबाट गणतन्त्रात्मक व्यवस्थामा भएको पर्दापण आदि कारणलेस्थानीय तहलाई जटिल बनाएको छ । त्यसमा पनि बेनीघाट रोराड गाउँपालिकाको जातिगत, धार्मिक, सांस्कृतिकतथा भौगोलिक विविधताले पनि यसलाई सुन्दर मात्र बनाएको छ यसलाई अर्को कोणबाट जटिल पनि बनाएको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा नेपालको संविधान २०७२ ले गाउँपालिकालाई २२ वटा एकल अधिकारप्रदान गरेको छ भने १५ वटा साझा अधिकारहरू प्रदान गरेको छ । यसले एकातर्फ १५ वटा अधिकारहरूका लागि संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय, सहकार्य, सहमति गर्नु पर्ने देखिन्छ भने संविधानले प्रदान गरेका २२ वटा एकलअधिकारहरूलाई जनताको जीवनमा साँचो परिवर्तन आउने गरी बहुरोकारवालाहरूको सहमति र सहकार्य अनुरूपकार्यान्वयनमा ल्याउन जरुरी छ । यसरी विभिन्न संवैधानिक, कानूनी, प्रशासनिक आदि जटिलताहरूसंग जुध्दै आफनादैनिक कार्यहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउन आवश्यक छ । जटिलताहरूको बीच पनि सरलताको खोजी गर्नेकार्यको अर्को नाम हो क्षमता विकास योजना । हरेक संस्थाले आफूलाई आफनो सन्दर्भ अनुसार ढाली समयानुकुलपरिवर्तन गर्न जरुरी छ । परिवर्तन सजिलो प्रकिया होइन । परिवर्तन उकाली चढे जस्तो हो । परिवर्तन समयानुकुल, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, पर्यावरणीय अवस्था अनुकूल हुनु पर्छ । यी सबै जटिलता, चुनौतिहरूको बीचमा पनि यदि परिवर्तनको स्पष्ट खाका हुन सक्यो भने यसले गाउँपालिकालाई स्पष्ट दिसाबोध गर्छ अनि परिवर्तनका लागि उत्प्रेरित गरिरहन्छ ।

गाउँपालिकाभित्र भएका शाखा, शाखामा कार्यरत कर्मचारी, कर्मचारी कर्मचारी बीचको सहकार्य, असल

सम्बन्ध, उनीहरूको कार्यसम्पादन, विषयगत अन्तर्सम्बन्धका लागि समन्वय आदि कुराहरूले गाउँपालिकाको क्षमतामाअसर पर्छ । हेर्दा कर्मचारी बैठक, समीक्षा बैठक केही होइन जस्तो लाग्छ तर यसलाई प्रभावकारी अनि सहभागितात्मकरूपमा प्रयोग गर्न सक्ने हो भने क्षमता विकासको यो एउटा ठुलो औजार बन्न सक्छ । गाउँपालिकाले गर्ने हरेक कामको समय सीमा हुन्छ । समय सीमाभित्र काम सिद्धाउनका लागि हरेक शाखा

सुसंगठित हुन जरूरी छ । एउटा युद्धमा जाने झिपडीले आफूलाई चाहिने सबै उपकरण साथमा लिएर गए जस्तै गाउँपालिकामा काम गर्ने हरेक शाखा, उपशाखाहरूले समयमा कार्ययोजना बनाई काम गर्नु पर्ने हुन्छ । तर सो कामगर्नका लागि उनीहरूलाई उनीहरूको सो कामका लागि चाहिने ज्ञान, सीप, सूचना, उपकरण आदिले बाधा पु-याएकोहुन सक्छ । यसरी समयमा कार्यसम्पादन गर्न बाधा पु-याउनै बाधक तत्वहरू पहिचान गरी त्यसलाई हटाउनका लागिपनि क्षमता विकास योजना चाहिएको हो । गाउँपालिकाले गर्ने सबै कामहरू छोटो प्रकृतिका हुँदैनन । केही कामहरूदीर्घ प्रकृतिका हुन्छन । यस्ता दीर्घ प्रकृतिका कामहरू गर्न गाउँपालिकाले आफ्नो मात्र संस्थागत विकास नगरीसमुदायको पनि संस्थागत विकास गर्न जरूरी हुन्छ । भनिन्छ, अरुको विकासमा काम गर्नेहरूले, अरुलाई परिवर्तन गर्नेहरूले पहिला आफूलाई परिवर्तन गर्न जरूरीहुन्छ । आफूले आफैवाट सिक्ने, नजिकका छिमेकी गाउँपालिका वा वडा कार्यालयहरूवाट भएका राम्रा कामहरूवाटसिक्नका लागि हामीमा सिक्ने वानीको जरूरी हुन्छ । क्षमता विकास योजनाले स्वसिकाईको प्रवर्धनमा जोड दिन्छ । साथसाथै गाउँपालिकामा भएका विलक्षण प्रतिभा तथा क्षमता भएका कर्मचारीहरूको क्षमतालाई आत्मसात गरीउनीहरूलाई कामका लागि थप उत्प्रेरित गर्नका लागि पनि क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता पर्दछ । एक पटक एउटा सस्थाका २ जना जवा नियमितक तहका कर्मचारीहरू बीच विवाद भएछ । सस्थाका निर्देशकलेभनेछन् कर्मचारीको क्षमता विकासमा खर्च गरेर के गर्ने अर्को वर्ष यो संस्था छोडेर गए भते विनीहरूका लागिलगानी गरेको रकम बेकार जान्छ । उतको प्रश्नको उत्तर दिदै व्यवस्थापकले भनेछन: यदि क्षमता नभएकास कामका लागि उत्प्रेरित नभएका कर्मचारीहरू सधैं भरि यही सस्थासा कसी रहे भने के होला / भनेर प्रतिपन्न गरेछन । त्यसैले एक संस्थालाई थप बलियो र जनसेवासँत्री प्रतिकलगूलक बनाउने हो भते क्षमता विकास योजनाको आवश्यकताछ । अर्को सत्य के हो भने जति गाउँपालिका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरू यहाँको विकासका लागि सहयोगीवन्न सक्छन त्यति नै उनीहरू बाधक पनि वन्न सक्छन । उनीहरूलाई विकासको बाधक भन्दा पनि सहयोगि, सहजकर्ताबनाएर लान जरूरी छ । उनीहरूलाई सहजकर्ता बनाएर लान सकियो भने यसले स्थानीय स्वामित्व वढाउन पनिसहयोग गर्छ । वास्तवमा कर्मचारीका अतिरिक्त सरोकारवालाहरूको क्षमता विकासमा पनि हामीहरूले जोड दिनु पर्छ । क्षमता विकास भन्ना साथ हामीकहाँ तालिम गोष्ठी मात्र भनेर वुझ्ने चलन छ । क्षमता विकास भनेको एउटा

। फाँट र अर्को फाँटको बीचमा सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्न, अन्तर समन्वय र साझेदारी बढाउनका लागि गरिने कार्यपनि क्षमता विकासमा पर्दछ । कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको कामका लागि प्रतिबद्धताको तहबढाउनका लागि पनि क्षमता विकास कार्यक्रमको आवश्यकता छ । अर्को हामी सोच्यौं क्षमता विकासका लागि पैसानै चाहिन्छ भन्ने छैन । गाउँपालिकाभित्र भएका कतिपय समस्याहरू पैसा विना पनि समाधान गर्न सकिन्छ । । गाउँपालिकामा कार्यरत शाखा, गाउँपालिकाका वडा कार्यालय, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादनजति बढ्छ उति नै वढी गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन बढ्छ । क्षमता विकास कार्यक्रमहरूले मानिसहरूलाई कामका

लागि उत्प्रेरित गर्छ । जब एउटा काम राम्ररी सम्पादन हुन्छ त्यसको बहुगुणात्मक प्रभाव हुन्छ । अर्थात एउटा राम्रो

कामले अरु धेरै राम्रा कामहरूका लागि मार्ग प्रशस्त गर्छ । कार्य सम्पादनलाई विभिन्न तहहरूबाट मूल्याङ्कन गर्न जरुरी छ । कार्यसम्पादनलाई व्यक्तिगत, संस्थागत तथा सामुदायिक विकास आदि तहबाट हेर्न जरुरी छ ।

क्षमता विकास योजनाको औचित्य

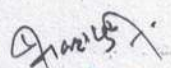
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकारविषयमा ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन पाउने प्रावधान रहेको र क्षमता विकास

योजना आफैमा गाउँपालिकाका लागि एउटा फेमवर्क भएकोले पनि कानूनतः यसको तर्जुमा अपरिहार्य छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को प्रस्तावनामा उल्लेख भए बमोजिम विकासमा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न तथा दीगो विकासको अवधारणालाई

आत्मसात गर्नका लागि गाउँपालिकाले सबै कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति, उपसमितिहरूको मनोबल उच्च राखी

राख्नु पर्ने हुन्छ । गुणस्तरीय कामका लागि मानिसहरूको मनोबल उच्च राखी राख्नका लागि उनीहरूका लागि तालिम, क्षमता विकास बैठक, असल कामका प्रेरणा, उनीहरूले गरेको काममा पृष्ठपोषण, कोचिङ्ग तथा उत्प्रेरणाको आवश्यकतापर्दछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन, ऐन २०७४ मा उल्लेखित स्थानीय सरकारका कामकारवाहीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि हरेक शाखा, शाखाका कर्मचारी, विभिन्न समितिका पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूसंग निश्चित क्षमता, आवश्यक उपकरण तथा काम गर्ने वातावरणको जरुरत पर्दछ जस्तै उदाहरणका लागि सहकारीसम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन, स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमताविकास गर्ने काम गाउँपालिकाको भनी उल्लेख गरिएको छ । यसरी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण गरी त्यसलाई कार्यान्वयनमा लानका लागि गाउँपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई निश्चित क्षमताको आवश्यकता पर्दछ । यदि उनीहरूलाई समयमै सो क्षमता प्रदान गर्न सकिएन भने यात उनीहरूले बाहिरी पक्षको भरपर्नु पर्ने हुन्छ यात ती कामहरू सम्पादन हुन सक्दैन । त्यस्तै स्थानीय तहलाई राजस्व परिचालन, योजना कार्यान्वयन, राजस्व प्रवर्धन, प्रोत्साहन, संगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन, उपयोग, वृत्ति विकास, स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेखव्यवस्थापन, प्रशोधन र प्रयोग, आयोजनाहरूको अध्ययन, अनुसन्धान र प्रभाव मूल्याङ्कन, पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्धन, आधारभूत

खुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

। क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि चाहिने श्रोत तथा साधन उपलब्ध हुन्छभन्ने अवधारणाका आधारमा निर्माण गरिएकोले उपलब्ध नभएको अवस्थामा श्रोत तथा साधनको जोखिम बढ्न सक्छ

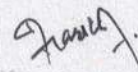
। क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा नयाँ प्रस्तावित कार्य विभाजन नियमावलीलाई आधार मानी शाखागतकार्यविवरण तयार गरिएकोले यो योजना कार्यान्वयन हुने बेलासम्म कार्य विभाजन नियमावली तथा शाखाहरुमा कुनैथपघट भएमा यो योजनाको प्रभावकारितामा असर पर्न सक्छ ।

विधि तथा प्रक्रिया

गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार पार्नु भन्दा अगाडि यसै योजनाको अनुसूची १ मा उल्लेखगरिएको शाखागत क्षमताको लेखाजोखा फर्मको प्रयोग गरिएको छ जसलाई क्षमता विकास योजना तर्जुमा

ढाँचा भनिन्छ जसमा शाखाको नाम, शाखाको कार्यविवरण, सो कार्यविवरणले उल्लेख गरेका प्रमुख कामहरु सम्पादनको अवस्था, सो शाखाबाट अपेक्षा गरिएका उपलब्धीहरु, खाडल, प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यक्रम तथा लागत आदिकोआधारमा शाखा प्रमुख, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, वडा सचिव तथा विषयगत शाखाका कर्मचारीहरूसंग छलफल गरी एउटा निचोड निकालिएको छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यसँग विभिन्न समयमा गरिएको छलफललाई क्षमता विकास योजनाको आधारको रूपमा लिईएको छ । त्यसका अतिरिक्त वडाध्यक्ष, शाखा प्रमुख तथा वडा कार्यालयका सचिवहरुले काम गर्ने सिलसिलामा भोगेका विभिन्न समस्याहरुलाई पनि आधारको रूपमा लिईएको छ साथै वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, आवधिक योजना, त्रिवेणी गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनलाई समेत यो योजना निर्माणको आधारको रूपमा लिईएको छ ।

खुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

र माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्थापकीय कार्य आधारीत स्वास्थ्य तथा सरसफाई,स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिँचाई निर्माण, त्यायिक मध्यस्थता, कृषि तथा पशुपालन, कृषि प्रसार,स्वास्थ्य, लघु तथा साना उद्योग आदि सम्बन्धि काम उल्लेख गरिएको छ । यी सबै कामलाई यसको परिमाण,जटिलता, यसका लागि चाहिने प्राविधिक तथा प्रशासनिक क्षमताका हिसावले गहिरिएर हेर्ने हो भने यो साँच्चै योकुनै मन्त्रालयले गर्ने काम भन्दा कम छैन । तर यसलाई प्राथमिकिकरण गर्न सकियो, कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाईकामका लागि सक्षम तुल्याउन सकियो भने यी असंभव छैनन, त्यसैले गाउँपालिकालाई थप प्रतिष्पर्धी, योग्य र राम्रोकार्य सम्पादक बनाउनका लागि क्षमता विकास योजनाको जरुरत भएको हो ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ५४ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्बन्धि व्यवस्थाको दफा १ मागाउँपालिकाको प्रशासनिक तथा आर्थिक नियन्त्रण गर्ने भनी उल्लेख भएको, सार्वजनिक खरिद योजना, कर्मचारीसमायोजन लगायतका कामहरु उल्लेख गरिएको छ । क्षमता विकास योजनाले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाईप्रशासकीय व्यवस्थापनमा धेरै सहयोग पुऱ्याउँछ ।

क्षमता विकास योजनाको सीमा:

त्रिवेणी गाउँपालिका जातिय, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, लैङ्गिक, भाषिक, विविधताले भरिएकोगाउँपालिका मात्रै नभई राजधानीको नजिकै अवस्थित गाउँपालिका भएकोले विभिन्न खालका राजनैतिक प्रवाहवाटप्रभावित हुन सक्ने गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गाउँपालिकामाकार्यरत कर्मचारी, विषयगत शाखाका कर्मचारी, संघसंस्था तथा सीमित सेवाग्राहीहरुसंगको छलफल, अन्तरक्रिया तथाअनुभवका आधारमा तयार गरिएकोले यसले वृहत्तर क्षेत्रको चासो, गुनासोलाई सम्बोधन गर्ने खालका क्षमता विकासकाप्याकेजहरुलाई राख्न छुटेको हुन सक्छ । क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा हालसम्म गाउँपालिकाले निर्माण गरेका ऐन नियम तथा कार्यविधिहरुलाईआधार मानी यो योजना निर्माण गरिएको छ । तर अहिले पनि गाउँपालिकामा कतिपय कानूनहरु बनाउने क्रममा रहेकोलेयसले वृहत्तर क्षेत्रलाई नसमेट्न सक्छ । यो क्षमता विकास योजनामा परिलक्षित गरिएका कार्यक्रम, क्रियाकलाप, सम्पन्न गर्न आवश्यक पर्ने श्रोततथा साधनका लागि स्थानीय सरकारसंग मात्र पर्याप्त श्रोत साधन नहुन सक्ने भएकोले संघ तथा प्रदेश सरकारमा पनिनिर्भर पर्नुपर्ने हुन सक्छ । क्षमता विकास योजनामा भएका कतिपय क्रियाकलापहरुका लागि श्रोतको आवश्यकतानपर्ने तर कार्यालयमा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको प्रतिबद्धताको आवश्यकता हुने भएकोले सो प्रतिबद्धताप्रयास हुनेछ भन्ने आशा राखिएको छ । क्षमता विकास योजना मूलतः गुणात्मक जानकारी, अभिमुखिकरण, उत्प्रेरणा, अभियान तथा प्रविधिहरुलाई बढी प्रयोगगर्ने हिसावले बनाईएको छ । लामो तालिमहरुले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु खासै वस्न नसक्ने र बसे पनि उनीहरुलेगुणात्मक समय दिन नसक्ने भएकोले कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति तथा उपसमितिहरु बीच हुने अन्तर्क्रिया, छलफल, अभिमुखिकरण, एक अर्कावाट सिकाईको आदान प्रदान, प्रविधि आदि विषयमा बढी ध्यान दिन परेको हो

क्षमता विकासको तर्कात ढांचा १

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा मा रहेका मानवीय,आर्थिक,सामाजिक,पूजीगत श्रोतसाधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा	१ गा.पा को शासकीय प्रबन्ध पारदर्शी, शासकीय प्रबन्ध उत्तरदायी तथा सक्षम भएको हुनेछ ।	हालको शासकीय प्रबन्ध प्रसाङ्क ६.५ बाट बढेर ९.० पुग्ने छ ।	वेभसाइट,स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्थानीय राजपत्रको प्रति	महामारी भएमा
उपलब्धी १.१	सर्वै कानून राजपत्रमा प्रकाशन भएको हुनेछ ।	१२५ वटा कानून प्रकाशित गरिएको हुनेछ ।	राजपत्र कपी, वेभसाइट,सूचना पाटी	महामारी भएमा
१.१.१ क्रियाकलाप	कानूनहरूलाई राजपत्रमा प्रकाशन गर्नका लागि अल्पकालिन सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई कार्याजिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।	पत्र, कापाको निर्णय,कानून सम्बन्धी कार्यदलको माइन्युट	महामारी भएमा
उपलब्धी १.२	गा.पा को आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ भएको हुनेछ	गा.पा ले अनुगमन, सार्वजनिक सुनुवाई,सार्वजनिक परीक्षण	वेभ साइट , सुशासन बुलटिन,सुचना, का.पा बैठक निर्णय पाटी	महामारी भएमा

		सा.प, आलेप सम्बन्धी गरी ५ वटा निर्देशिका तथा सुशासन बुलेटिन प्रकाशन गरेको हुनेछ ।			
क्रियाकलाप	अनुगमन समिति तथा कर्मचारीहरूलाई अनुगमन निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गर्ने	४० जनालाई अनुगमन निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गरिएको हुनेछ ।	अनुशिक्षण बुलेटिन	माईन्युट, बजेट घटेमा	
१.२.१	अनुगमन समितिको प्रतिवेदन गाउँपालिका वेभसाइटमा राखे	गा.पा का कर्मचारी, अनुगमन समितिका पदाधिकारी, उ.स तथा लाभान्वित वर्गको बीचमा वर्षमा ३ वटा बैठक सञ्चालन गरिनेछ ।	बैठक माईन्युट, सुशासन बुलेटिन	बजेट घटेमा	
१.२.३	त्रैमासिक तथा सार्वजनिक सुनुवाई गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	वर्षमा ३ वटा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिएको	सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन, वेभसाइट	महामारी भएमा	

		हुनेछ ।			
१.२.४	गा.पाको सामाजिक परीक्षणको वार्षिक प्रतिवेदन तयार पार्ने	व्यवस्थित सूचना पाटीको निर्माण गरिनेछ ।	वेभसाइट, परीक्षण प्रतिवेदन	सामाजिक	महामारी भएमा
१.२.५	गापा को सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने	व्यवस्थित सूचना पाटीको निर्माण गरिनेछ ।	सूचना पाटीको प्रतिवेदन	फोटो,	
१.२.६	उ.स हरुलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको बारेमा अभिमूखिकरण गर्ने ।	हेरेक वर्ष सबै उ.स का पदाधिकारीहरुलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गरिनेछ ।	अभिमूखिकरण वेभसाइट	मार्डन्युट,	बजेट घटेमा
१.२.७	आलेप शाखाको कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने	आलेप शाखाको १ जना कर्मचारीलाई तालिम ।	अभिमूखिकरण मार्डन्युट		बजेट घटेमा
१.२.८	गा.पा को चौमासिक रूपमा आलेप गर्ने	गा.पा को आलेप चौमासिकमा गरिनेछ ।	आन्तरिक प्रतिवेदन	परीक्षणको	
१.२.९	आलेप प्रतिवेदन गाउँसभा तथा कार्यापालिकाको बैठकमा पेश गर्ने	आलेपको संयुक्त प्रतिवेदन गाउँसभामा वर्षमा १ पटक	आलेप प्रतिवेदन, गाउँसभाको निर्णय	महामारी भएमा	

१.२.१०	शाखा प्रमुखहरुको मासिक बैठक सञ्चालन गर्ने	शाखा प्रमुखहरुको बैठक वर्षमा कम्तिमा १० वटा बस्नेछन्	कर्माचारीहरुको मासिक बैठक माईन्सुट	
उपलब्धी १.३	सर्वै कानूनहरुको एकिकृत दस्तावेज तयार भएको हुनेछ	सर्वै कानूनहरुको ५० वटा एकिकृत संग्रह तयार गर्नेछ ।	एकिकृत संग्रहको कपी, वेभ साइट	बजेट घटेमा
१.३.१	सर्वै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका वेभसाइटमा प्रकाशन गर्ने	वार्षिक रूपमा प्रकाशित एकिकृत ऐन संग्रह वेभसाइटमा राख्ने	एकिकृत संग्रहको कपी, वेभ साइट	बजेट घटेमा
१.३.२	राजपत्रमा प्रकाशित सर्वै कानूनहरु वेभसाइटमा राख्ने	१२५ वटा कानूनहरु वेभसाइटमा उपलब्ध हुनेछन्	वेभसाइट	
उपलब्धी १.४	सर्वै नीतिहरुलाई आ.यो, गु.यो वार्षिक योजना आदिमा मूलप्रवाहीकरण गरिएको हुनेछ ।	आ.यो, गु.यो वार्षिक योजना बनेको हुनेछ ।	आवधिक योजना, गुरुयोजना, वार्षिक योजना	बजेट घटेमा
१.४.१	सर्वै नीतिहरुमा लैससास नीतिलाई	गापाको लैससास नीति तयार	नीति	बजेट घटेमा

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 विकास सल्यान
 दुधामुखी प्रस्ता, सल्यान

	मूलप्रवाहिकरण गरिएको हुनेछ ।	भएको हुनेछ			
१.४.२	लैससास कार्यविधीको अभिमुखीकरण गर्ने	गापाको ३० जना कर्मचारीहरुलाई लैससास निर्देशिकाको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखीकरण माइन्थट	बजेट घटेमा	

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा २ : संगठन तथा प्रशासन

उद्देश्य	ब्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा मा रहेका मानवीय,आर्थिक,सामाजिक,पूजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा रसंगठन तथा प्रशासन	संगठन तथा प्रशासन कार्य पारदर्शी,उत्तरदायी,सबल तथा सक्षम भएको हुनेछ	गापाको हालको शासकीय प्रबन्ध प्रसाङ्क ३.५ बाट बढेर ८.०	वेभसाइट,स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा
उपलब्धी २.१	क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सबै तहत्प्काको क्षमता विकास भएको हुनेछ	क्षमता विकास योजना कार्यपालिका	का.पा तथा सभाको निर्णय, क्षमता विकास योजना	महामारी भएमा

		गाउँसभाबाट पारित गरिनेछ	पुरतिका, वेभसाइट	
२.१.१	क्रियाकलाप स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी नेपाल सरकारको नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त आदिको विषयमा कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने ।	गाउँपालिका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू गरी कम्तिमा १०० जनाले सो अभिमुखीकरण कार्यक्रममा भाग लिएका हुनेछन् ।	अभिमुखीकरण प्रतिवेदन	बजेट कम भएमा
२.१.२	संगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने	गाउँपालिकाको मुख्य स्थानहरूमा संगठन तालिका टाँसिएको हुनेछ ।	संगठन तालिका	
२.१.३ क्रियाकलाप	हरेक शाखाको कार्याविवरण, अपेक्षित उपलब्धी, कार्यसम्पादन मापनका आधार तयार गर्ने	शाखा प्रमुख, लाई अभिमुखीकरण गरिनेछ ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरूको बैठकको निर्णय प्रति	महामारी भएमा
२.१.४	पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादन समझौता अभिमुखिकरण	शाखा प्रमुख, प्र.प्र.अ लाई अभिमुखिकरण गरिनेछ ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरूको बैठकको निर्णय प्रति तथा अभिमुखिकरण निर्णय माइन्सुट	महामारी भएमा

२.१.५	गैससहरको बैठक बस्ने	कर्मिमा पनि बर्षमा ३ वटा बैठक सम्पादन गरिनेछ	वैठकको माइन्चुट	महामारी भएमा
२.१.६	जनशक्ति क्षमता विकासमा बजेट विनियोजन गर्ने	कुल बजेटको कर्मिमा १ प्रतिशत बजेट जनशक्ति विकासमा लगानी गरिनेछ	वार्षिक बजेट तथा खर्चको प्रतिवेदन	बजेट घटेमा
२.१.७	गापाको सेवाप्रवाहको मापदण्ड तयार पार्ने	गापाले प्रवाह गर्ने सेवाहरु मध्ये कर्मिमा ३ वटा सेवाहरुको मापदण्ड तयार भएको हुनेछ	निर्धारित सेवाका मापदण्ड तथा सूचकहरु, वेभसाइट, मापदण्डको पालन सम्बन्धी समिक्षा प्रतिवेदन	महामारी भएमा
२.१.८	उपभोक्ता हकहितको अभिमुखीकरण	गाउँपालिकाले उपभोक्ता हकहितको विषयमा कर्मिमा २०० जनालाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ	उपभोक्ता हक हित संरक्षण सम्बन्धि तालिम प्रतिवेदन	बजेटको कमि भएमा
२.१.९	जिल्ला समन्वय समिति सँग प्रशासन सम्बन्धी विषयमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने	गाउँपालिकाको प्रशासन शाखा र जिल्ला समन्वय समितिको विचमा सुचना	सुचना आदानप्रदानको प्रतिवेदन	महामारी भएमा

आदानप्रदान भएको हुनेछ
संस्थाको प्रदर्शन

२.१.१०	भाषा, संस्कृति सम्पदा हेर्ने शाखा, कर्मचारी स्पष्ट रूपमा तोक्ने तथा सम्बन्धि सरोकारवालाहरलाई सो सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्ने	पालिका भित्र रहेको संस्कृति, सम्पदा आदिको बारेमा विस्तृत जानकारी प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट कमि भएमा
२.१.११	पर्यटकिय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरूको डकुमेन्ट्री तयार गर्ने	डकुमेन्ट्री तयार भएको हुनेछ	डकुमेन्ट्री	बजेटको कमि भएमा
२.१.१२	गुनासो सुन्ने परिषदीको विकास गर्ने	गुनासो पेटिकाको प्रयोगमा जोड	गुनासो पेटिका फोटो	महामास्री भएमा ।
२.१.१३	टोल विकास संस्थाको गठन गर्ने	सर्वै वडाहरूमा टोल विकास संस्थाको गठन भएको हुनेछ	संस्था गठन माइन्युट	महामास्री भएमा
२.१.१४	टोल विकास संस्थाहरूको काम, कर्तव्यको बारेमा अभिमुखिकरण	कमिमा पनि ५० वटा टो.वि.स हरलाई अभिमुखिकरण गरिनेछ	अभिमुखिकरण माइन्युट	बजेट घटेमा

शुभ

सुन बहादुर के.सा.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढाँचा ३

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	व्याख्या गा.पा.मा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत स्रोत साधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा ३ वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	गा.पा.को वार्षिक बजेट तर्जुमा तथा योजना व्यवस्थापन प्रक्रिया पारदर्शी, उत्तरदायी, तथा सक्षम भएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको वार्षिक बजेट तथा योजना वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन या व्यवस्थापन सम्बन्धि प्रसाङ्क द.५ बाट बढेर ११ पुग्ने छ । ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
३.१.१	आ.वि.यो तयार गर्ने ।	गा.पा.ले ५ वर्षे आ.वि.यो तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	आवधिक योजना पुस्तिका, आवधिक योजना सम्बन्धि बैठक माइन्सुट	महामारी भएमा ।
३.१.२	तेश्रो पक्षबाट आयोजनाको अध्ययन	आयोजना सञ्चालन सम्बन्धमा रहेको सबल पक्ष, कमजोर पक्ष	अनुसन्धान प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

	अनुसन्धान गर्ने ।	तथा सुधारका उपायहरू थपिने भएको हुनेछ ।		
३.१.३	बेरोजगारहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	बेरोजगारी सम्बन्धि समन्या, चुनौतिलाई हल गर्ने रणनीति तयार भएको हुनेछ ।	रणनीति पत्र	
३.१.४	दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई मूलप्रवाहिकरण ग गर्ने ।	गा. पा. ले प्रकाशन गर्ने कम्तिमा पनि १० वटा दस्तावेजहरूमा दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गरिएको हुनेछ ।	प्रकाशन गरिएका पुस्तिका, निर्देशिका आदि	महामारी भएमा ।
३.१.५	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको बारेमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने ।	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तालिममा पालिकाका कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरू गरी कम्तिमा पनि ३० जना सहभागी भएका हुनेछन ।	तालिमको बैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्जुट	बजेट घटेमा ।
३.१.६	सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा खरिद योजना सम्बन्धि अनुशिक्षण प्रदान गर्ने ।	गा. पा. का कर्मचारी तथा वडा सचिवहरू गरी ३० जनाले यो तालिमबाट फाइदा पाएका हुनेछन ।	तालिमको बैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्जुट	बजेट घटेमा ।
३.१.७	उ.स.को काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	गा. पा. मा रहेका उ.स.का अध्यक्ष र सचिव गरी ३०० जनाले यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभ लिन सक्नेछन ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको माइन्जुट	बजेट घटेमा ।
३.१.८	संयुक्त अनुगमन परिषदीको विकास	वर्षमा कम्तिमा पनि ३ पटक संयुक्त अनुगमन गर्ने परिषदी विकास गरिने छ ।	अनुगमन प्रतिवेदन योजना शाखा	महामारी भएमा ।
३.१.९	योजनाको चौमासिक, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	गा. पा. ले कम्तिमा पनि ३ वटा समीक्षा बैठक सञ्चालन गर्नेछ ।	वार्षिक समीक्षा बैठक	महामारी भएमा ।

श्रीलक्ष्मी

धुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४.१.४	राजस्व तथा श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको विषयमा राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम	राजस्व परामर्श समितिलाई राजस्व सम्बन्धि नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.५	राजस्व परामर्श शाखा, कर्मचारी तथा पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अन्य गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले राजस्वको क्षेत्रमा गरेको उदाहरणीय कामको बारेमा अभिमुखिकरण	राजस्व शाखाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू आफ्नो काम र पेशाप्रति उत्थेरित भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.६	वजेट तर्जुमा तथा आय व्यय प्रक्षेपणको विषयमा आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीहरूलाई अभिमुखिकरण	शाखाका कर्मचारीहरू, वजेट तर्जुमा तथा प्रक्षेपणको विषयमा जानकारी भएको हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट -घटेमा ।
४.१.७	लेखा तथा अन्य शाखाका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिको बारेमा तालिम	शाखाका कर्मचारीहरूले आफ्नो शाखाको सूचनालाई सुव्यवस्थित बनाउन सफल भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.८	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	गाउँपालिकाका सबै कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको विषयमा तालिम	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.९	वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने ।	गा.पा.को वार्षिक खरिद योजना बनेको हुनेछ ।	वार्षिक खरिद योजना पुस्तिका	महामारी भएमा ।
४.१.१०	राजस्व योजना तयार गर्ने ।	गा.पा.ले राजस्व योजना तयार गर्नेछ ।	राजस्व योजना पुस्तिका	महामारी भएमा ।
४.१.११	राजस्व असुली साक्षरता कार्यक्रम गर्ने ।	गा.पा.का पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू गरी कम्तिमा २० जनाले राजस्व असुली सम्बन्धि साक्षरता कार्यक्रमबाट फाइदा पाउने छन् ।	अनुशिक्षण माइन्सुट	वजेट घटेमा ।

४.१.१२	राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रम गर्ने ।	गा.पा.का ६ वटा वडाहरूमा राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रमबाट कम्तिमा ५०० जना करदाता सुसूचित हुनेछन ।	अभियानको उपस्थिति पुस्तिका	बजेट घटेमा ।
४.१.१३	सर्वे वडामा सम्पत्ति कर सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम	सम्पत्ति करको अनुशिक्षणबाट सर्वे वडाका गरी कम्तिमा ५०० जनाले फाइदा पाएका हुनेछन ।	अनुशिक्षण कार्यक्रमको बैठक माइन्चुट	बजेट घटेमा ।
४.१.१४	व्यवसाय दर्ता/अद्यावधिक सम्बन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन	व्यवसाय दर्ता/अद्यावधिक शिविरबाट कम्तिमा १५० वटा नयाँ उद्योगहरू दर्ता हुनेछन भने ५०० वटा नविकरण हुनेछन ।	घुम्ति शिविरको माइन्चुट, रेकर्ड आदि	बजेट घटेमा ।
४.१.१५	नक्सापास सम्बन्धि सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा.का २ जना इन्जिनियर तथा २ जना प्राविधिक यो तालिमबाट लाभान्वित हुनेछन	तालिम प्रतिवेदन, तालिम सहभागी माइन्चुट	बजेट घटेमा ।
४.१.१६	सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने ।	गा.पा.मा भएको सर्वे सार्वजनिक जमिन, चौर तथा सार्वजनिक । संरचनाको विवरण उपलब्ध हुनेछ ।	विवरण	महामारी भएमा ।

प्रमाणित

बुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

 नेपाल सरकार
 शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिको
 विभाग
 काठमाडौं

क्षमता विकासको तर्फबाट दिव्या ५: सेवा प्रवाह

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा भएको गुणस्तरीय उपलब्धीहरूबाट गा.पा.को कार्यक्रमहरूमा जनसहभागिता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।			
नतिजा ५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह	गा.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्वन्धि प्रासाङ्क १२.७५ बाट बढेर १६ पुग्ने छ	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन आदि ।	महामारी भएमा ।
५.१.१	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग वृद्धि गर्ने ।	हरेक शाखाले कम्तिमा १ वटा घुम्ती सेवा सञ्चालन गर्नेछन ।	घुम्ती सेवाको प्रतिवेदन, वेभ साइटमा प्राप्त सूचना	बजेट घटेमा ।
५.१.२	जन्मदर्ता सम्वन्धि अभियान चलाउने ।	जन्मेको ३५ दिनभित्र जन्मदर्ता गराउने वालवालिकाको प्रतिशत । हालको १.५ प्रतिशतबाट बढेर ३० प्रतिशत पुग्नेछ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, घटना दर्ता प्रतिवेदन	महामारी भएमा
५.१.३	शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने ।	विद्यालय सिकार्ड पढतिको सुधारका लागि कम्तिमा १० वटा कार्यमूलक अनुसन्धान भएको हुनेछ ।	अनुसन्धान प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.४	पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	पुस्तकालय नभएका कम्तिमा २० वटा विद्यालयहरूमा पुस्तकालय स्थापना गर्ने ।	कार्यक्रमको प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
५.१.५	वालवालिकाहरूको खुद भर्ना दरमा वृद्धि गर्ने ।	वालवालिकाको खुद भर्नादर हालको ९१ प्रतिशतबाट बढेर ९६ प्रतिशत पुग्नेछ ।	एम.आई.एस प्रतिवेदन शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
५.१.६	सर्वे विद्यालयहरूले वि.सु.का.निर्माण गर्नेछन ।	कम्तिमा ९० प्रतिशत विद्यालयहरूसंग वि.सु.का. निर्माण भएको हुनेछ ।	विसुका प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।

दिव्या
 सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

५.१.७	विद्यालयका प्र.अ. तथा शिक्षा शाखा बीच भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको उपलब्धी मापन गर्ने	कम्तिमा २० वटा आवधिक विद्यालयका प्र.अ.संग भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको उपलब्धी मापन भएको हुनेछ ।	मापन उपलब्धी प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
५.१.८	बालबालकहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२० वटा विद्यालयका बालबालकहरू आफ्नो काम, कर्तव्यको बारेमा जानकार भएका हुनेछन ।	अनुशिक्षण प्रतिवेदन, अनुशिक्षण हाजिरी रेकर्ड	बजेट घटेमा ।
५.१.९	बि.व्य.स.तथा शिक्षक अभिभावक संघलाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	१० वटा विव्यस सदस्यहरूलाई विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ ।	तालिमको उपस्थिति माइन्सुट	बजेट घटेमा ।
५.१.१०	अभिभावक भेला गर्ने	१० वटा विद्यालयमा अभिभावक भेला बसी सबै अभिभावकहरू विद्यालयको शिक्षण सिकाई उपलब्धीको बारेमा जानकार भएका हुनेछन ।	अभिभावक भेला माइन्सुट	बजेट घटेमा ।
५.१.११	बालबालिकाहरूलाई खोप लगाउने	कम्तिमा ९० प्रतिशत ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूले सबै खोप पाएका हुनेछन	स्वास्थ्य शाखाको प्रतिवेदन,	महामारी भएमा ।
५.१.१२	आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको निर्माण सम्बन्धि विषयमा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	सबै स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि गाउँपालिकाको नीतिको विषयमा जानकार भएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१३	स्वास्थ्य शाखाले आफ्नो शाखाको प्राथमिकता, लक्ष्य र रणनीति तयार गरी सबै शाखा, स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधिहरूलाई योजना तर्जुमा भन्दा अगावै जानकारी गराउने	सबै सरोकारवालाहरू (स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत पालिकाका कर्मचारी, स्वास्थ्य सम्बन्धि समितिमा कार्यरत व्यक्तिहरू, जनप्रतिनिधिहरूलाई स्वास्थ्य शाखाको लक्ष्य र रणनीति थाहा भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१४	पालिकाको विकट वडाहरूमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्न प्रोत्साहन गर्ने ।	गाउँपालिकाले विकट वडाहरूमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्नका लागि उत्साहनक वातावरण श्रृजना गर्नेछ ।	नीति	महामारी भएमा

५.१.१५	गाउँपालिकाको अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गर्ने।	गाउँपालिकाले अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गरेको हुनेछ ।	मापदण्ड	
५.१.१६	स्वास्थ्य बीमाको बारेमा दुर्गम भेगका मानिसहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	दुर्गम वडाका कभितमा पनि ५०० जना मानिसहरू स्वास्थ्य बीमाको बारेमा जानकार भएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१७	स्वास्थ्य आमा समुहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने ।	गाउँपालिकाका स्वास्थ्य आमा समूहका अध्यक्ष र सचिवहरू आमा समुहको संस्थागत पक्षको बारेमा जानकार भएको हुनेछन	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१८	सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कभितमा पनि ५०० जनाले सो सम्बन्धमा तालिम पाएका हुनेछन ।	प्रतिवेदन	बजेट घटेमा
५.१.१९	आपतकालीन अवस्था अगावै स्वास्थ्य सामग्री संकलन गर्ने ।	अत्यावश्यक वस्तुहरूको लिष्ट तयार भई सामग्री भण्डारण भएको हुनेछ ।	स्टोर प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२०	नर्सने रोगको बारेमा समुदायमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कभितमा ५०० जना मानिसहरूलाई गाउँपालिकाले नर्सने रोगहरूको बारेमा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम आयोजना गरेको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२१	स्वा.व्य.स.का पदाधिकारीहरूका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	सबै स्वा.व्य.स.का सदस्यहरूको क्षमता विकास हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन, उपस्थिति अभिलेख	बजेट घटेमा ।
५.१.२२	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपकरणहरूको व्यवस्था आवश्यक	कभितमा ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ	अध्ययन प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२३	कृषि प्रसार, उत्पादन, व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार गर्ने	नीति, मापदण्ड तथा कानून तयार भएको हुनेछ ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून	बजेट घटेमा ।

५.१.२४	गाउँपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना तथा बजेट बनाउने ।	कृषि महामारीको आंकलन गरी योजना तय गरी बजेट तर्जुमा गरिएको हुनेछ ।	योजना अभिलेख	बजेट घटेमा ।
५.१.२५	कृषि विमाको अवस्थाको बारेमा सूचना संकलन	सूचना संकलन भएको हुनेछ ।		
५.१.२६	उन्नत कृषि व्यवसायको बारेमा किसानहरुको क्षमता विकास	कम्तिमा २०० जना किसानहरुको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२६	किसानहरुका लागि उन्नत बीउ, कृषि औजार, विषादी सहयोग	कम्तिमा २०० जना व्यवसायिक किसानहरुले सो सुविधा पाएका हुनेछन ।	वितरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२७	पालिकामा कृषि सहकारीहरूसंग अन्तर्किया	पालिकामा रहेका कृषि सहकारीहरूसंग अन्तर्किया भएको हुनेछ ।	अन्तर्किया प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२८	कृषि उत्पादन सम्बन्धि तथा संकलन गर्ने ।	उत्पादन, वितरण, बजार सम्बन्धि सामग्री उत्पादन भएको हुनेछ ।	सूचना, वेबसाईट	बजेट घटेमा ।
५.१.२९	पशुपालन, पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्धि विषयमा भएका सामग्रीहरुको संकलन गर्ने ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून संकलन गरी प्राविधिक तथा सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।	सूचना, वेबसाईट	
५.१.३०	ए. आई. सुविधा उपलब्ध गराउने ।	सबै वडाहरुमा ए.आई. AI समीया उपलब्ध हुने	प्रतिवेदन, वार्षिक योजना	बजेट घटेमा ।
५.१.३१	गाउँपालिकालाई पशु विमा प्रिमियमका लागि किसानहरुलाई सहयोगका लागि उत्प्रेरित गर्ने ।	गाउँपालिकामा पशु विमाको अफिस स्थापनाका लागि पहल गरिने छ । साथै गाउँपालिकाको निर्णायक तह पशु विमा कार्यकमलागि तयार रहने छ ।	गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३२		किसानहरुलाई डालेघाँस तथा भुईँघाँसको विरुवा उपलब्ध	गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति	बजेट घटेमा ।

	कृषकहरुको डालोघांस तथा भुईँघांसको आवश्यकताको पहिचान गर्ने ।	गराउने	प्रतिवेदन	
५.१.३३	प्राविधिकलाई दानाको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा तालिम प्रदान गर्ने ।	किसान प्राविधिकहरुमा दानाको गुणस्तर नियमनमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	तालिम प्रगति प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३४	पशुहरुलाई खोपको व्यवस्था गर्ने ।	सम्पूर्ण पशुहरुमा अत्यावश्यक खोप लगाइएको हुनेछ ।	प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३५	स्थानीय सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड बनाउनका लागि सहकारीहरूसंग समन्वय गर्ने	सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन मापदण्ड तयार भएको हुनेछ	मापदण्ड	
५.१.३६	उत्पादनमा आधारित अनुदान नीतिको पैरवी गर्ने।	गा.पा.का ६ वटा वडाहरुको वृद्धि गरिने छ ।	निर्णय तीति तथा कार्यक्रम	
५.१.३७	कृषि क्षेत्रको विकास सम्बन्धि समीक्षा कार्यक्रम	कृषि क्षेत्रको विकासका समस्या, चुनौति र अवसरको विषयमा वर्षमा कम्तिमा २ वटा कार्यशाला गोष्ठी गर्ने ।	कृषि सम्बन्धि नेटवर्कसको निर्णय, अभिलेख	बजेट घटेमा ।
५.१.३८	माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने ।	सर्वै वडामा	कार्पाको निर्णय	बजेट घटेमा ।
५.१.३९	उन्नत बाखा, गाईभैसी तथा बगरको नमूना खोर/गोठ निर्माण गर्ने ।	३०० वटा नमूना खोर/गोठ निर्माण भएको हुनेछ ।	खोर निर्माण भएको प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

५.१.३९

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा ६: न्यायिक कार्य सम्पादन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.मा रहेका अति विपन्न, गरिब तथा पिछडिएको वर्गहरूको गापाका तथा वडा कार्यालयले सम्पादन गर्ने न्यायिक मध्यस्थता कार्यहरूमा पहुँच अभिवृद्धि भई उनीहरूको जीवनस्तरमा सुधार आएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्रसाङ्क ५.७५ बाट वढेर ७ पुग्ने छ ।	वेबसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।
नतिजा ६ न्यायिक कार्य सम्पादन	गा.पा.को न्यायिक समिति, वडा कार्यालयको मध्यस्थता केन्द्रले गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नेछन ।	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रमा आउने मुद्दाहरूमा महिला हिंसा, बालहिंसाका मुद्दाहरूको हिस्सा बढी हुनेछ	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
उपलब्धी ६.१	न्याय सम्पादन गर्नेछन । सर्वसम्मतिले लौकिकतामा आधारित न्याय सम्पादन गर्नेछन ।	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थकर्ता गरी २० जनाले न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम प्राप्त गर्नेछन ।	तालिम सहभागी अभिलेख, तालिम प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
६.१.१ कियाकलाप	न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थकर्ता गरी २० जनाले न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम प्राप्त गर्नेछन ।	तालिम सहभागी अभिलेख, तालिम प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
६.१.२	मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने ।	६ वटा वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।

६.१.३	न्यायिक समितिलाई उजुरी फरम्योट सम्बन्धि सचेतना निर्माण गर्ने ।	परेका उजुरी मध्ये ७० प्रतिशत भन्दा बढी उजुरी फरम्योट प्रेषित गर्ने काम कारवाहीको बारेमा जानकारी हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा
६.१.४	न्यायिक समिति, मध्यस्थता केन्द्रको काम, कर्तव्यको बारेमा जानकारी गराउने ।	६ वटै वडाका मानिसहरूलाई न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रले गर्ने काम कारवाहीको बारेमा जानकारी हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।
६.१.५	बाल हकहित तथा बालसंरक्षणको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	पालिकास्तरीय बालसंरक्षण समितिका पदाधिकारी, कर्मचारीहरूलाई बालसंरक्षण, बाल हक अधिकारको बारेमा जानकारी गराइएको हुनेछ	प्रतिवेदनको प्रति	बजेट घटेमा ।
६.१.६	हिसा पीडित बालवालिकाहरूको तथ्याङ्क संकलन गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	हिसापीडित बालवालिकाका अभिभावकहरूलाई परामर्श सहयोग प्रदान गर्ने ।	प्रतिवेदनको प्रति	बजेट घटेमा ।
६.१.७	सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि कम्प्युटर तथा आई.टि. सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने	सामाजिक सुरक्षा शाखाका कर्मचारीहरूले सो तालिम पाएका हुनेछन ।	तालिम प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

१५/०५/२०७३

धुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७.१.५	नपुगेको स्थानमा सडक वतीको व्यवस्था गर्ने	सडक वतीको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	सडक वतीको प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.६	सडक हरियाली कार्यक्रम	मुख्य तथा सहायक सडकको वरिपरि आकर्षक विरवा रोपी हरियाली कायम गरिने छ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेद	वजेट घटेमा ।
७.१.७	फोहरमैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन तथा विर्सजनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रबन्धको बारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	कमितामा पनि ५०० जना सरोकारवालाहरुलाई सो विषयमा अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ । अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.८	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी, सरसफाई समन्वय समिति गठन गरी तालिम दिने	पालिका तथा सर्वे वडासमा समन्वय समिति गठन भई उनीहरुलाई आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.९	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना समन्वय तालिम सञ्चालन गर्ने ।	गापाका प्राविधिक, योजना, प्रशासनिक शाखा तथा अन्य गरी १० जना कर्मचारीहरु जोखिम संवेदनशील भूउपयोग गुर्योजना बनाउन सक्षम भएका हुनेछन ।	तालिमको प्रतिवेदन, तालिममा सहभागि प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१०	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग नक्सा तयार गर्ने ।	गापाको हरेक वडागत रुपमा भूउपयोग संवेदनशील योजना निर्माण भएको हुनेछ ।	भूउपयोग संवेदनशील नक्सा	वजेट घटेमा ।
७.१.११	सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार गर्ने ।	गा.पा.को सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार हुनेछ ।	वेभ साईट नीतिको कपी	वजेट घटेमा ।
७.१.१२	गा.पा.ले भौतिक पूर्वाधार निर्माणको दृष्टिकोणबाट बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति निर्माण गर्ने ।	गा.पा.ले अपाङ्गमैत्री तथा बालमैत्री गरी २ वटा नीति बनाई कार्यपालिका तथा गाउँसभाबाट पारित गर्नेछ ।	गास तथा कापाको निर्णय, वेभसाईट	महामारी भएमा ।

७.१.१३	प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुलाई क्याड, ईटिप्लेस, सडक डिजाइन तथा अनलाईन प्रोक्थोरमेन्ट्सको तालिम सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिकाको प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुले फाइदा पाएका हुनेछन ।	तालिम प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
७.१.१४	मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति बनाउने	गापाले सडक, खानेपानी, भवन निर्माण सम्बन्धि मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति बनाउने छ ।	का.पा तथा गासको निर्णय, वेभ साईट	
७.१.१५	सडक विस्तार गर्ने	गा.पा.को सडकको लम्बाई हरेक वर्ष २५ प्रतिशतका दरले बढ्ने छ ।	सडक विस्तार प्रतिवेदन, कापा तथा गापाको निर्णय,	बजेट घटेमा ।
७.१.१६	सडक स्तरोन्नति गर्ने ।	गा.पा.को सडक स्तरोन्नति हरेक वर्ष १५ प्रतिशतका दरले बढ्ने	गापाको सडक स्तरोन्नति प्रोजेक्सन प्रतिवेदन तयार गर्नेछ	बजेट घटेमा ।
७.१.१७	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको बारेमा अभिमुखिकरण	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड तयार भई कापा तथा गासबाट पारित हुनेछ ।	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको कपी, गास, कापाको निर्णय	
७.१.१८	खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने ।	गा.पा.ले हरेक वर्ष खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नेछ ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
७.१.१९	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन समिति गठन गरी उनीहरुको क्षमता विकास गर्ने । खानेपानी तथा सरसफाईको समस्या, चुनौति तथा अवसरको पहिचान गर्ने ।	पालिका तथा सबै वडाहरुमा खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय । समिति गठन भई उनीहरुलाई खानेपानीको समस्या, चुनौति र अवसरको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

७१.

सुम बहादुर के.सा.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७.१.२०	खानेपानीको विस्तार गर्ने ।	अधिल्लो स्तरीयको बुझाउने र २५ प्रतिशत भन्दा बढी धरधुरीमा खानेपानी सेवा विस्तार हुनेछ ।	खानेपानी विस्तार प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	बजेट घटेमा ।
७.१.२१	भौतिक पूर्वाधार शाखाको योजना सम्पन्न दर बढाउने ।	शाखाले स्वीकृत वार्षिक योजना अनुसार ८० प्रतिशत भन्दा बढी भौतिक पूर्वाधारका योजना सम्पन्न गरेको ।	भौतिक पूर्वाधार विकास शाखाको प्रगति प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
७.१.२२	फोहरमैला सम्बन्धि नीति निर्माण गर्ने ।	फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	नीति, कापा तथा गासको निर्णय ।	महामारी भएमा ।
७.१.२३	फोहरमैला व्यवस्थापन नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण	गा.पा.का कर्मचारी, पदाधिकारी गरी १०० जनाले फोहर व्यवस्थापन नीतिको बारेमा जानकारी पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
७.१.२४	भौतिक पूर्वाधार शाखाका लागि अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गर्ने ।	कम्तिमा ५ वटा अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गरिएको हुनेछ ।	जिन्सी प्रतिवेदन, गासको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।
क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा ८: सामाजिक समावेशीकरण				
उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	गाणमा रहेका सामाजिक विकृति तथा विसङ्गतिहरुको अन्त्य भई गरिव, दलित, अपाङ्ग तथा पछाडि परेका वर्गका मानिसहरुले जीवनमा उल्लेखनीय सकारात्मक परिवर्तन आएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्रसाङ्ग ७.५वाट बढेर १० पुग्ने छ ।	वेभसाईट, सूचना पाटी, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	
नतिजा ८ सामाजिक समावेशीकरण	विपन्न वर्गहरुको सामाजिक समावेशीकरण, शैक्षिकरणका लागि आवश्यक नीति, बजेट, कार्यक्रम तर्जुमा			बजेट घटेमा ।

	गरी कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ ।				
उपलब्धी ८.१	गा.पा.ले तैससासको क्षेत्रमा आवश्यक सबै नीतिहरु तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	गा.पा.ले तैससास नीति, सिफपलजी सम्बन्धि नीति, तर्जुमा गरी पारित गर्नेछ ।	कार्यपालिकाको निर्णय, गाउँसभाको निर्णय, वेभपेज आदि	महामारी भएमा ।	
८.१.१ क्रियाकलाप	तैससास सम्बन्धि नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	गा.पा.का कर्मचारी पदाधिकारी तथा अन्य सरोकारवालाहरु गरी कम्तिमा १५० जनालाई तैससास नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।	
८.१.२	बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति सम्बन्धि नीति तयार गर्ने ।	गाउँपालिकाका कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरु गरी कम्तिमा २०० जना ले सिफपलजिको बारेमा जानकारी भएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।	
८.१.३	जेण्डर अडिट गर्ने ।	गापाले जेण्डर अडिट बनाई सार्वजनिक गरेको हुनेछ	जेण्डर अडिट प्रतिवेदन, वेभसाईट आदि	महामारी भएमा	
उपलब्धी ८.२	गापाले तैससासको क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्ने ।	गापाले पछि परेका बर्गहरुको उत्थानका लागि कुल बजेटको कम्तिमा पनि ३ प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्नेछ ।	वार्षिक योजना, वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम आदि ।	बजेट घटेमा ।	
क्रियाकलाप ८.२.१	तैससास समिति तथा सञ्जाल निर्माण गर्ने ।	गा.पा.भिन्न कम्तिमा ११ जना समावेश भएको सरोकारवालाहरुको सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।	सञ्जाल निर्माण सम्बन्धि कापको निर्णय, सम्बन्धि शाखाको प्रतिवेदन आदि	महामारी भएमा	
८.२.२	पालिकास्तरीय तैससास तथा	सञ्जालका ११ जना प्रतिनिधिहरुलाई सञ्जालको उद्देश्य र	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, हाजिरी	बजेट घटेमा ।	

	प्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने	उनीहरूको भूमिकाको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	रेकर्ड ।	
८.२.३	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्चाल गठन	हरेक वडामा कम्तिमा ११ जना प्रतिनिधि रहने गरी लैससास तथा सञ्चाल गठन गरिने छ ।	कापा तथा गासको निर्णय, वेभ साईट	महामारी भएमा ।
८.२.४	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्चालका लागि अभिमुखिकरण	११० सञ्चालका प्रतिनिधिहरूले सञ्चाल गठनको उद्देश्य र उनीहरूको भूमिकाको बारेमा अभिमुखिकरण पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.२.५	घरेलु हिंसा अन्त्यका चेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	पालिकामा भएका सम्पूर्ण टोबिस, आमा समूह, बालसमूह, महिला समूहका पदाधिकारीहरू गरी कम्तिमा ३००० जनाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको बारेमा ज्ञान तथा सीपहासिल गरेको हुनेछन	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.२.६	बालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्थाहार केन्द्र तथा बालविकास केन्द्र सम्बन्धि नीति बनाई सरोकारवालाहरूलाई जानकारी दिने	कम्तिमा पनि २०० जना सरोकारवालाहरूलाई यो नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
८.२.७	बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि आपतकालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	उद्धार कोष स्थापना भएको हुनेछ ।	उद्धार कोष प्रतिवेदन	
८.२.८	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन गर्ने ।	गाणामा कम्तिमा बढा पुनर्स्थापना केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	बजेट घटेमा ।

श्री २०५५

सुम बहादुर के.सी.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

८.२.९	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालक समितिका लागि अभिमुखिकरण गर्ने ।	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन समितिको प्रतिवेदनमा ५० जना पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड आदि ।	बजेट घटेमा ।
८.२.१०	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालनका लागि कोष निर्माण तथा सञ्चालन ।	गापा तथा अन्य सरोकारवालाहरूको सहयोगमा पुनर्स्थापना केन्द्रको कोष स्थापना गरिने छ ।	वार्षिक योजना पुरितका, कापा तथा गासको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।
८.२.११	१६ दिने महिला हिसा विरुद्धको अभियान सञ्चालन गर्ने ।	हरेक वडाका महिला सञ्चाल तथा बालसञ्चाल मार्फत गरिने सो कार्यक्रमबाट कम्तिमा ५०००- जनाले महिला अधिकारको बारेमा जानकारी पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।

अ.स.सि.

बुध बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकास तर्कसंग ढाचा, १ बातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधार	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.भिन्न रहेका प्राकृतिक श्रोतहरू(जल,जमिन,जंगल,जडिबुटी) को दीगो,सन्तुलित तथा प्रभावकारी प्रयोगबाट गापावासीहरूको जीवनमा गुणस्तरीय सुधार आएको हुनेछ ।			
नतिजा १ बान, बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	गापाले बान, जमिन, जलाशय, जलावायु, जडिबुटी व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको तर्जुमा मार्फत गरिबी निवारण तथा भोकमरीको उन्मुलनमा उल्लेख योगदान गरेको हुनेछ ।	गापाको हालको गरिबी प्रतिशत २२ बाट घटेर ५ प्रतिशतमा झरेको हुनेछ । हाल रहेको १० प्रतिशत भोकमरी घटेर २ प्रतिशतमा झरेको हुनेछ । बातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन को अंक ५ बाट बढेर ९ पुगेछ ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वभूल्याउन प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
१.१.१	बान,भूसंरक्षण जलाधार जडिबुटी तथा जैविक विविधता सम्बन्धि नीति तयार गर्ने	निति तयार भएको हुनेछ	निति	
१.१.२	बउसको अवस्था, समस्था, चुनौती, उनीहरूले गाउँपालिकाबाट गरेको अपेक्षा, गाउँपालिका र उपभोक्ता दुवैम मिली गर्नु सकिने उदाहरणीय कामको खोजी गर्ने	स्थिति प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ ।	स्थिति प्रतिवेदन	
१.१.३	निजि वन सम्बन्धित नेपाल सरकारको निति, कार्यक्रम हालको अवस्थाको बारेमा उपभोक्ताहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने	कमिन्मा ३० वटा उपभोक्ता समूहलाई अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
१.१.४	गाउँपालिकाभिन्न कहीं कति वन नर्सरीहरू छन्, के कस्ता विरूवा उत्पादन हुन्छन, अन्यत्र नर्सरी स्थापनाका अवसर र समस्याहरूको बारेमा सूचना संकलन गर्ने	वन नर्सरी सम्बन्धि सूचना संकलन भएको हुनेछ	सूचनन	
१.१.५	बन्यजन्तुले स्थानीय समुदायमा परेका अवसर तथा प्रभावको बारेमा सूचना	सूचना संकलन भएको हुनेछ	सूचना	

गणेश शंकर शर्मा
विद्यार्थी गाउँपालिका
कार्यालय
सुनसरी प्रखण्ड
सुनसरी जिल्ला

	संकलन गर्ने				
१.१.६	वनमा रहेका मिचाहा प्रजातिको बारेमा विस्तृत विवरण तयार गर्ने	मिचाहा प्रजाति र तिनिहरूले गरेको हानी नोक्सानीको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अध्ययन प्रतिवेदन		
१.१.७	गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई जलवायु अनुकुल सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूले जलवायु अनुकुल सम्बन्धि अभिमुखिकरण पाइ पालिकाको जलवायु अनुकुल कार्ययोजना बनेको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन		
१.१.८	जडिबुटी खेति सम्बन्धि तालिम	१०० जना किसानहरूलाई वैज्ञानिक जडिबुटी खेति सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन तथा रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.१.९	हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सडक पेटीका, बाँझो तथा सार्वजनिक जग्गा गरी कम्तीमा २० हे जमिनमा वृक्षरोपण गरिनेछ	वन समूह परिचालन प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।
१.१.१०	वन नर्सरी स्थापना	वन नर्सरी स्थापना गरिसकेका २० नर्सरीहरूलाई अनुदान सहयोग गरिनेछ	वन समूह परिचालन प्रतिवेदन, स्थलगत निरीक्षण		बजेट घटेमा ।
उपलब्धी १.२	पोखरी कुवा आदिको संरक्षण तथा संवर्द्धनबाट वातावरण संरक्षणमा योगदान पुगेको हुनेछ	गापाभिन्न मासिने अवस्थामा पुगेका कम्तीमा १०० वटा पोखरी कुवा आदिको संरक्षण गरिनेछ	वन तथा वातावरण शाखाको प्रतिवेदन तथा स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप	संकटमा पर्न लागेका कुवा पोखरी तथा मूलहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने	गापाभिन्न रहेका सबै मूल पोखरी तथा मूलहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरिनेछ	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.२.१	टोलबासीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने	गापाभिन्न रहेका सबै वडाका कम्तीमा पनि ५० वटा टोल विकास संस्थाहरू यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुनेछन	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.२.२	संकटासन्न कुवा पोखरी तथा मूलको बारेमा	गापाभिन्न कम्तीमा पनि ५० वटा पोखरी मर्मत गरिनेछ	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.२.३	पोखरी निर्माण तथा मर्मत	वैज्ञानिक जमिन व्यवस्थापनबाट कम्तीमा पनि ५०० जना किसानहरू प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित हुनेछन	कृषि शाखाको प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।
उपलब्धी १.३	गा.पा.मा भएको जमिनको वैज्ञानिक व्यवस्थापनबाट व्यवसायिक खेती प्रणालीमा सुधार आएको हुनेछ				

१५/०८/२०७९
सुम बहादुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१.३.१	प्राइरीक खेति गर्ने किसानलाई पुरस्कार तथा तालिम दिने	गापाका किसान समूहमध्ये कम्तिमा पनि ५० वृद्ध किसान समूहहरूलाई पुरस्कार गरी तालिम दिइने छ	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा
१.३.२	स्थानीय जातको वीउको संरक्षण गर्ने	गापाको कम्तिमा पनि ३ वडाहरूमा स्थानीय जातका वीउ संरक्षण स्थलहरू तय गरिनेछ		महामारी भएमा
१.३.३	स्थानीय जात वीउ संरक्षण तालिम	स्थानीय तथा रैथान जातका वालीनालीहरूको वीउ संरक्षण सम्बन्धि तालिम कम्तिमा १०० जना किसानहरूलाई दिइनेछ		महामारी भएमा।
१.३.४	बाल उद्दान निर्माण	गापाभरी कम्तिमा पनि १० वटा बाल उद्दान निर्माण गरिनेछ		महामारी भएमा।
१.३.५	बन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने	गापाभरी कम्तिमा पनि ३ वटा नीति बनाइ पारित गर्नेछ		महामारी भएमा
१.३.६	सरोकारवालाहरूलाई बन विपद् तथा वातावरण व्यवस्थापन नीतिका बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	गापाका कम्तिमा पनि १०० जना सो सम्बन्धि नीतिहरूको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ		महामारी भएमा
१.३.७	विपद् व्यवस्थापन नितिको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	विपद् व्यवस्थापन समिति, सरोकारवालाहरू सबैलाई विपद् व्यवस्थापन नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण भएको हुनेछ		बजेट घटेमा।
१.३.८	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य योजना बनेको हुनेछ	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा।
१.३.९	विपद् राहत सामग्रीको भण्डारण	सामग्रीको समयमा भण्डारण भएको हुनेछ	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा।
१.३.१०	जि.आई.एस को प्रयोग गरी जोखिम नक्सा तयार गर्ने	जोखिम नक्सा तयार भई योजना तर्जुमा प्रक्रिया सहयोग पुगेको हुनेछ	नक्सा	महामारी भएको
१.३.११	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य योजना बनेको हुनेछ।	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा।
१.३.१२	विपद् राहत सामग्रीको भण्डारण	सामग्रीको समयमा भण्डारण भएको हुनेछ।	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

धुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा १०: सहकार्य र समन्वय

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा भएको अन्तर स्थानीय तहको सहकार्य र समन्वयले गुणस्तरीय मानवीय जीवन यापनमा योगदान पुर्याएको हुनेछ ।			
नतिजा १०	पालिकासंग जोडिएका गापाहरू बीच साझा भौतिक पूर्वाधार, फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा सहकार्य र समन्वय भई योजनाहरू कार्यान्वयन भएको हुनेछ	गा.पा.ले सहकार्य र समन्वय अन्तर्गत प्राप्त गरेको अंक ३.२ बाट बढेर ६ पुगेको हुनेछ ।	वेभसाईट, सूचना पाटी, स्थानीय कापा तथा गा.स.का निर्णयहरू ।	बजेट घटेमा ।
उपलब्धी १०.१	अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	अ.स.त स.स. नीति ।	कापा निर्णय, गासको निर्णय, वेभपेज आदि ।	महामारी भएमा ।
१०.१.१ क्रियाकलाप	अन्तर स्थानीय तह बीचको अवसर समन्वयि कार्यपत्र तयार	कार्यपत्र	गा.पा. तथा का.पा.को निर्णय	महामारी भएमा ।

	गर्ने ।				
१०.१.२	कार्यपत्र छलफल गर्ने ।	गा.पा.का कभितमा ३० जना सहभागिहरूले अन्तर स्थानीय तह बीचको सहकार्यका अवसरहरूका बारेमा जानकारी पाउने छन	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।	
१०.१.३	कार्यपत्र प्रस्तुती गर्ने ।	अन्तर स्थानीय तहका कभितमा ३० जना कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरूलाई सहकार्यको अवसरको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड । ।	बजेट घटेमा ।	
१.१.४	असत कार्यगत सम्झौता पत्र तयारी	अन्तर स्थानीय तह बीच कभितमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता, गापाका तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।	
१०.१.५	जि.स.स. र गापा बीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने ।	जि.स.स. र गा.पा. बीच कभितमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता गा.पा. तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।	

शुभ

शुभ बरहदुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

आर्थिक वर्ष

शासकीय प्रबन्धन

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट र. (हजा रमा)	२०८०		२०८१		२०८२		२०८३		२०८४	
		प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.
सबै कानूनहरु प्रकाशन गर्ने ।	१००										
अनुगमन प्रतिवेदन सामूहिक छलफल अभ्यास शुरु गर्ने ।	००										
अनुगमन प्रतिवेदन वेब साईटमा राख्ने ।	००										
त्रैमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने ।	५००										
वार्षिक सामाजिक परीक्षण गर्ने ।	५००										
सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने ।	००										
उ.स.हरुलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००										
आलेप शाखाको कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	२०										
गा.पा. तथा सबै वडा कार्यालयहरुको त्रैमासिक रूपमा आलेप गर्ने ।	००										
आलेप प्रतिवेदन गाउँसभा तथा कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्ने ।	००										
शाखा प्रमुखहरुको मासिक बैठक	००										

प्रमुख क्रियाकलाप

वर्जेट रु. (हजा रमा)	२०८०						२०८१			२०८२			२०८३			२०८४		
	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.

आर्थिक वर्ष

संगठन तथा प्रकाशन

हरेक शाखाको कार्यविवरण तयार गर्ने ।	००																		
कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने ।	००																		
कार्यसम्पादनका आधारमा सर्वै भन्दा उत्कृष्टलाई पुरस्कृत गर्ने ।	५०																		
गा.पा.को सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार पार्ने ।	५०																		
टोल विकास संस्थाको गठन गर्ने (टो.वि.स)	१०																		
संगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने ।	०																		
उपभोक्ता हकहितको बारेमा अभिमुखिकरण	२५०																		
जिल्ला समन्वय समितिसंग प्रशासन सम्बन्धि विषयमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।	००																		
भाषा, संस्कृति हेर्ने शाखा, कर्मचारी स्पष्ट रूपमा तोक्ने तथा सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई सम्बन्धमा	१००																		

अभिमुखिकरण गर्ने ।																			
परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरूको	१००																		
दस्तावेज तयार गरी वेभसाईटमा राख्ने																			
पर्यटकीय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरूको	५००																		
डकुमेन्ट्री तयार गर्ने ।																			
जम्मा	१०६०																		

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 विकास
 कृष्णम सल्यान
 प्रवेश, सल्यान

श्री ०२१५८५

सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजारमा)	२०८०		२०८१		२०८२		२०८३		२०८४	
		प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.
दीगो विकास लक्ष्यको बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	५०										
दीगो विकासका लक्ष्यहरूलाई मुलप्रवाहीकरण गर्ने ।	००										
सहभागितात्मक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको बारेमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने ।	४००										
सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा खरिद योजना सम्बन्धि अनुशिक्षण प्रदान गर्ने ।	३००										
अनुगमन सम्बन्धि अभिमुखिकरण	५०										
उ.स.को काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	४००										
योजनाको चौमासिक, अर्द्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	५००										

वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन

१

बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन

१००
१८००

सुदूरपश्चिम प्रदेश, सल्यान जिल्लाको कार्यवाहक प्रशासक

१०६५५

सुग बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कमाली प्रवेशा सन्दधान
सुदाम सन्दधान

आर्थिक वर्ष

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष														
		२०८०			२०८१			२०८२			२०८३			२०८४		
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.
आयव्ययको वगिकरण तथा लेखाङ्कन तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	५०															
आयव्ययको मासिक सार्वजनिककरण गर्ने ।	००															
वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने ।	००															
राजस्व योजना तयार गर्ने ।	२००															
राजस्व असुली साक्षरता कार्यक्रम गर्ने	१००															
सर्वै वडामा सम्पत्ति कर सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम	१००															
व्यवसाय दर्ता / अद्यावधिक सम्बन्धि युम्त शिविर सञ्चालन	१००															
राजस्व तथा श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको विषयमा राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम	१००															
राजस्व तिर्नका लागि ईच्छाशक्ति कम हुनाको कारणहरूको अनुसन्धान तथा सो विषयमा प्रशिक्षण	२५०															

वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन

१००५७

बजेट तर्जुमा तथा आय व्यय प्रक्षेपणको विषयमा आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीहरूलाई अभिमुखिकरण लेखा तथा अन्य शाखाका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिको बारेमा तालिम	१००																		
सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन समन्वित तालिम	५००																		
जम्मा	१७००																		

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजा रमा)	आर्थिक वर्ष																	
		२०८०			२०८१			२०८२			२०८३			२०८४					
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.			
घटना दर्ता समन्वित अभियान चलाउने	५०																		
बालबालिकाहरूको खुद भर्ना दरमा वृद्धि गर्ने	००																		
सर्वे विद्यालयहरूले वि.सु.का.निर्माण गर्नेछन ।	००																		
बालकलवहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने	५०																		
वि.व्य.स.लाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५०																		

सेवा प्रवाह

शुभ बहादुर के.सी.

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बुधाम सल्यान
स्वास्थ्य प्रदेश, सल्यान

अभिभावक भेला गर्ने ।	५०																			
वालवालिकाहरूलाई खोप लगाउने	५०																			
स्वा.व्य.स.का पदाधिकारीहरूका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५०																			
स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था	१५००																			
माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने ।	५००																			
उन्नत बाछा, गाईभैसी तथा वगुरको नमुना खोर/गोठ निर्माण गर्ने ।	१०००																			
प्रारंभिक बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरूका लागि तालिम	४००																			
पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	७००																			
आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको निर्माण सम्बन्धि विषयमा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने																				
पालिकाको विकट वडाहरूमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्न प्रोत्साहन गर्ने ।	५०																			
गाउँपालिकाको अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गर्ने ।	५०																			
स्वास्थ्य वीमाको बारेमा दुर्गम भेलाका मानिसहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००																			
स्वास्थ्य आमा समूहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने ।	१००																			

नेपाल

सुम बहादुर के.सी.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

 नेपाल सरकार
 कृषि तथा पशुपालना विभाग
 कृषि विकास विभाग
 काठमाडौं

आपतकालीन अवस्था अगावै स्वास्थ्य सामग्री संकलन गर्ने ।	४००																			
नसर्ने रोगको बारेमा समुदायमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	१००																			
कृषि प्रसार, उत्पादन, व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार गर्ने ।	१००																			
पालिकास्तरीय कृषि प्रसारको संयन्त्र खडा गर्ने, प्राविधिकहरूलाई कृषि बजार सूचना, हाट बजार, प्रविधि प्रसार र कृषक क्षमता विकास तालिमको आयोजना गर्ने ।	१००																			
गाउँपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना तथा बजेट बनाउने ।	५००																			
कृषि बातावरण सम्बन्धि सचेतनामूलक सामग्री बनाई कृषि संयन्त्र मार्फत पेश्वी गर्ने	१००																			
उन्नत कृषि व्यवसायको बारेमा किसानहरूको क्षमता विकास	१००																			
किसानहरूका लागि उन्नत बीउ, कृषि औजार, विषादी सहयोग	१०००																			
पालिकामा कृषि सहकारीहरूसँग अन्तक्रिया	२००																			
विभिन्न खालका कृषि प्रविधि सम्बन्धि सूचना सामग्री संकलन गर्ने ।	१००																			
कृषि उत्पादन सम्बन्धि तथ्याङ्क	१००																			

गाँव विकास गाँवपालिका
वि.सं. गाँवपालिका
नेपाल सरकार
कैलाली प्रदेश, सल्यान

अनुसन्धानका लागि प्रेरित गर्ने ।																				
सहकारीका लागि श्रोत विनियोजन गर्न	००																			
सहकारी मार्फत पैरवी गर्ने ।																				
जम्मा	१७००																			

प्रसादी.

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजा रमा)	आर्थिक वर्ष														
		२०८०			२०८१			२०८२			२०८३			२०८४		
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.
नीतिगत पैरवी, वकालत तथा सम्प्रेषण																
वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्र सम्बन्धि नीतिको बारेमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	१००															
लैङ्गिक हिसावाट पीडित व्यक्तिहरूको विस्तृत विवरण तयार गर्ने	१००															
त्रिवेणी गाउँपालिकाको लैङ्गिक हिसा अडिट	५००															
महिला हक सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००															
बाल हकहित तथा बालसंरक्षणको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	१००															
हिसा पीडित बालबालिकाहरूको तथ्याङ्क संकलन गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	१००															
सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि आधारभूत तालिमको व्यवस्था	१००															

गुरा योजनालाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने ।																				
भूउपयोगको नीति, भूउपयोगको अवस्था झल्काउने विवरण संकलन गर्ने ।	१००																			
सडक वती नपुगेको स्थानमा सडक वतीको व्यवस्था गर्ने	१५००																			
सडक हरियाली कार्यक्रम	१५००																			
फोहरमैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन तथा विसर्जनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रबन्धको बारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	५००																			
पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी, सरसफाई समन्वय समिति गठन गरी तालिम दिने	१००																			
प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरूलाई क्याड, ईटिएचिएस, सडक डिजाइन तथा अनलाईन प्रोक्थोरमेन्ट्सको तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५००																			
जम्मा	५७००																			

१०/०५/१९

सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमुख क्रियाकलाप

आर्थिक वर्ष

बजेट र. (हजा रमा)	२०८०			२०८१			२०८२			२०८३
	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	

सामाजिक समावेशिकण

लैससास समिति तथा सञ्चालन गर्ने ।	५००																	
पालिकास्तरीय लैससास तथा प्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण धरेरुलु हिसा अन्त्यका चेतनामूला अभियान सञ्चालन गर्ने ।	५००																	
१६ दिने महिला हिसा विरुद्ध अभियान सञ्चालन गर्ने ।	५००																	
असहाय बालबालिकाको आवष पहिचान गर्ने ।	५००																	
बालबालिका तथा महिलाहरूक आपतकालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	७००																	
उपेष्ट नागरिकहरूको सवाललाई सम्बोधन गर्ने गुणात्मक तथ्यांक संकलन गर्ने ।	७००																	
जम्मा	३६००																	

प्रमुख क्रियाकलाप

आर्थिक वर्ष

बजेट र. (हजा रमा)

२०८०

२०८१

२०८२

२०८३

२०८४

प.चौ.

दो.चौ.

ते.चौ.

प.चौ.

दो.चौ.

ते.चौ.

प.चौ.

दो.चौ.

ते.चौ.

प.चौ.

दो.चौ.

ते.चौ.

प.चौ.

दो.चौ.

ते.चौ.

वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन

गोखरी निर्माण तथा मर्मत

७००

प्राज्ञारिक खेती गर्ने किसानलाई पुरस्कार तथा तालिम दिने ।

५००

जमिन अनुसार वाली प्रवर्द्धन सहयोग कार्यक्रम

७००

स्थानीय जातको बीउ संरक्षण नीतिगत व्यवस्था गर्ने

००

स्थानीय जात बीउ संरक्षणका तालिम

५००

वन उपभोक्ता समूहको अवस्था, समस्या, चुनौति, उनीहरुले

१००

गाउँपालिकाबाट गरेको अपेक्षा, गाउँपालिका र उपभोक्ता दुवै मिली

गर्न सकिने उदाहरणीय कामको खोजी गर्ने ।

५००

वनमा रहेका मिवाहा प्रजातिको बारेमा विस्तृत विवरण तयार पारी का.यो. बनाउने ।

५००

६४

सुन बहादुर क.सा.

जम्मा	३०००																		
-------	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

वि.स.स. र गापा वीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजा रमा)	आर्थिक वर्ष																	
		२०८०		२०८१		२०८२		२०८३		२०८४									
		प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.	प.बौ.	दो.बौ.				
अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	५०																		
अन्तर स्थानीय तह बीचको अवसर सम्बन्धि कार्यपत्र तयार गर्ने ।	५०																		
कार्यपत्र छलफल गर्ने ।	५०																		
कार्यपत्र प्रस्तुती गर्ने ।	००																		
असत कार्यगत सम्झौता पत्र तयारी	००																		
जि.स.स. र गापा बीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने	००																		
जम्मा	१५०																		

सहकार्य र समन्वय

२१/०५/२०

अनुसूचि १ क्षमता विकास योजना तर्जुमा ढाँचा १ गाउँपालिका शाखागत आवश्यकता पहिचान

क्र. स.	शाखा को नाम	प्रमुख कार्य	अवस्था १	अवस्था २	अवस्था ३	अवस्था ४	खाडल	प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यक्रम	लागत रु. हजार मा	कैफियत
योज ना		क. विकास योजनाहरुको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन				✓	पेश भएका वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा के उल्लेख गरिएको छ शाखालाई जानकारी नभएको, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको विधि, प्रक्रियाको बारेमा शाखालाई जानकारी नभएको, मूल्याङ्कनको नतिजा वार्षिक योजना तर्जुमा तथा नीति निर्माणमा प्रयोग नभएको ।	वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनको सार कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई जानकारी गराउने, यसले दिएको फाइन्डिङसलाई वार्षिक योजनामा आन्तरिककरण गर्ने, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको बारेमा योजना शाखालाई तालिम दिने ।	५००	
		ख. उपभोक्ता समितिहरुको गठन तथा अभिमुखिकरण			✓		मास भेलामा कमी, उपभोक्ताहरुलाई अभिमुखिकरण नभएको	आम जनमानसमा उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियाको बारेमा	१००	

सुम बहादुर के.सी.

सुदूरपश्चिम प्रदेशको शिक्षक

	न. विकासका प्राथमिकता क्षेत्र निर्धारण		✓	आवधिक योजना, विषयगत योजना तथा गुरु योजना अनुसार प्राथमिकता निर्धारण नभएको।	जानकारी गराउने। आवधिक योजना तयार गर्ने।	२००		
	घ. विकासका आयोजनाहरूको अनुगमन, आवधिक प्रगति समीक्षा		✓	अनुगमन समितिले लिखित प्रतिवेदन पेश गरेको। अनुगमनको उपलब्धी सरोकारवालाहरू बीच नराखिएको। अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा नभएको।	अनुगमन समितिको बैठकमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरी छलफल गर्ने, अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा राखे।	१००		
	ड. बेरोजगारहरूको तथ्याङ्क संकलन		✓	बेरोजगारको तथ्याङ्क नभएको ।	बेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन गर्ने।	१००		
	च. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन		✓	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम पूर्णतः डिजिटलाईज नभएको ।	यमलाईज पूर्णतः डिजिटलाईज गर्ने।	१००		

श्रीमती सुम बहादुर के.सी.

सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रशासन शाखा	व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा गति कार्यान्वयन र नियमन					गाउँपालिकाको विकास र प्रशासनको सुचारु चलायतका लागि आवश्यक निकायको स्थापना, विकास र नियमन	संगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने ।	५०	
	ख. गाउँपालिकाको संगठन तालिका, दरबन्दी निर्धारण, व्यवस्थापन विकास जनशक्ति क्षमता ।	✓	✓	✓	गाउँपालिकाले संगठन तालिका सार्वजनिक नगरेको ।	संगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने ।	१००		
	ग. जिल्ला समन्वय समितिसंग समन्वय				जिल्ला समन्वय समितिसंग प्रशासन व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक छलफल नभएको ।	समन्वय अभिवृद्धि गर्ने ।	१००		
	घ. न्यायिक समितिले गरेका आदेश तथा फैसलाको कार्यान्वयन	✓			न्यायिक समितिले गर्ने आदेश तथा फैसलाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा प्रशासन शाखाको सहभागिता कमजोर रहेको ।	न्यायिक समितिले प्रशासन शाखालाई निर्णय प्रक्रियामा सहभागी गराउँदै लाने ।	०		
	ङ. पालिकामा भएकी ऐजानी, पति जग्गा, सार्वजनिक भवन, भौतिक पूर्वाधारको रेकर्ड तथा संरक्षण			✓	ऐजानी, पति जग्गा सार्वजनिक भवन, भौतिक पूर्वाधारको रेकर्ड संरक्षणमा वडा कार्यालयले सोचे जस्तो काम गर्न नसकेको ।	सो सम्बन्धमा वडा कार्यालयको क्षमता विकास गर्ने ।	१००		
	च. आफ्नो क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुलकार, टेलिभिजन प्रसारणको	✓			यस सम्बन्ध अनुमति, नविकरण सम्बन्ध कामका लागि निवेदन खासै आउने नगरेको ।	सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँगको ध्यानाकर्षण गर्ने ।	१००		

गाउँ पञ्चायत विकास समितिको कार्यालय
 बुटवल-१, सल्यान
 नेपाल

अनुमति, नाविकरण तथा नियमन									
छ. आफ्नो क्षेत्रभित्र पत्रपत्रिका प्रकाशन वनुमति, अभिलेख तथा नियमन			✓			पालिकास्तरमा पत्रकार, पत्रपत्रिका प्रकाशक आदिसंग भेटघाट, छलफल कार्यक्रम हुने नगरेको ।	छलफल भेटघाटलाई बढावा दिने, पत्रकारिताको तालिमको आयोजना गर्ने ।	१०००	
ज. अभिलेख व्यवस्थापनमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग			✓			पालिकास्तरमा यस सम्बन्धि छलफल तथा अन्तर्क्रिया भएता पनि बजेट अभावका कारण कार्यान्वयन नभएको ।	बजेट विनियोजनमा प्राथमिकता दिने ।	५००	
झ. गाउँपालिकाले गरेका कामहरूको पारदर्शिताका लागि बुलेटिन प्रकाशन		✓				पालिकाले गरेका कामहरूको पारदर्शिता झल्काउने बुलेटिन प्रसारण नभएको ।	बुलेटिन प्रकाशन गर्ने	५००	
ञ. बजार अनुगमन, गुणस्तर निश्चरण, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण			✓			बजार अनुगमनको संस्थागत संयन्त्र बनाउने र नियमित छलफल गर्ने काम नभएको ।	संयन्त्र बनाई नियमित छलफल गर्ने काम गर्ने ।	५००	
ट. हाट बजार व्यवस्थापन			✓			पालिकाको वरिपरि मासिक, साप्ताहिक हाट बजार लाग्ने नगरेको	मासिक वा साप्ताहिक हाटबजार लाग्न सक्ने नसक्ने	१०००	

३	शिक्षा	<p>क. प्रारंभिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला र वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, मदरसा, गुम्बा आदि सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना निर्माण</p> <p>ख. पाठ्यक्रम र पाठ्य सामग्री वितरण</p> <p>ग. विद्यालय शिक्षक र कर्मचारी व्यवस्थापन</p> <p>घ. शैक्षिक पूर्वाधार</p>				<p>प्रारंभिक बालशिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा सम्बन्धि नीति भएता पनि बजेट नभएको</p> <p>पर्याप्त पाठ्य सामग्री निर्माण गर्न नसकिएको ।</p> <p>प्र.अ. र शिक्षक बीच कार्यसम्पादन सम्झौता नभएको ।</p> <p>पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत</p>	<p>सो सम्बन्धि नीति बनाई कार्यक्रम निर्माण गर्ने । प्रारंभिक बालशिक्षाका सहजकर्ताहरूका लागि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>स्थानीयस्तरमा पाठ्य सामग्री निर्माण गर्ने विषयमा शिक्षकहरूलाई तालिम</p> <p>प्र.अ. र शिक्षकहरू बीच कार्यसम्पादन सम्झौता तयार गर्ने । प्र.अ.लाई व्यवस्थापन तालिम</p> <p>सो सम्बन्धि</p>	५००	१००००	००	५०००
---	--------	--	--	--	--	--	---	-----	-------	----	------

निर्माण तथा मर्मत संभार					सम्बन्धि कम्प्लेक्स अभ्युद्देश भएको क्षेत्रको प्रदर्शन ।	विस्तृत योजना बनाउने		
इ. विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन	✓	✓		विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीलाई विद्यार्थी केन्द्रित बनाउन नसकिएको	केही नमूना विद्यालयहरूमा विद्यार्थी कन्द्रित सिकाई उपलब्धी परीक्षण अभ्यासहरूको बारेमा छलफल तथा अभ्यास शुरु गर्ने । शिक्षामा कार्यमूलक अनुसन्धानलाई फोकस गर्ने ।	५००		
च. विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन		✓		अति विपन्न छात्राको अभिभावकहरूलाई छोरीको शिक्षाका विषयमा उत्प्रेरित गर्न नसकिएको ।	अति विपन्न छात्राका अभिभावकहरूलाई छोरीको शिक्षा विषयमा उत्प्रेरित कक्षा चलाउने ।	५००		
छ. शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन	✓			शिक्षाबाट वन्धित बालबालिका उनका अभिभावकहरूलाई शैक्षिक परामर्श गर्न नसकिएको ।	विद्यालय जानबाट छुटेका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी परामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने	१००		

	ज. पुस्तकालय एवं पत्रात्रिका				पुस्तकालयमा पर्याप्त पुस्तकहरू, पत्रपत्रिका नभएको ।	पुस्तकालय सहयोग कार्यकम	५०००	
	झ. खेलकुदको संरचना निर्माण, सञ्चालन तथा विकास	✓			खेलकुद संरचना निर्माण तथा सञ्चालनमा नीजि तथा सामुदायिक संस्थाको क्षमता कमजोर भएको ।	खेलकुदको संरचना निर्माण तथा सञ्चालन तथा विकासका लागि स्थानीय समुदायमा आधारित संस्थाको विकास गर्ने ।	२५००००	
	ञ. खेलकुदको विकास तथा प्रवर्द्धन	✓			माथि भने वमोजिम स्थानीयस्तरमा पर्याप्त बस्ने स्थान, होटलको कमी	माथि भने वमोजिम आश्रयस्थलको प्रवर्द्धन	०	२५०००
	ट. खेलकुद प्रतिशोभिता आयोजना तथा सहभागिता				नीति बनेको तर नीतिमा के लेखिएको सो विषयमा स्वास्थ्य शाखालाई थाहा भएता पनि बजेट अभावका कारण कार्यान्वयन गर्न नसकिएको ।	सो नीतिको अनुरूप बजेट विनियोजन गर्ने	१००	
	सामाजिक स्वास्थ्य शाखा	✓			क. आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन	आगामी दिनमा स्थापना हुने अस्पतालको स्थापना तथा	५०००००	
	ख. अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य सेवाको स्थापना तथा सञ्चालन		✓		गा.पा.मा अस्पताल नभएको			

	ज. औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण		✓		पर्याप्त जनशक्तिको कमी, स्वास्थ्य सामा समूहको संस्थागत विकासको कमी	कार्यक्रम सञ्चालन थप उपकरणको कमी	कम्प्युटर सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने	२५०००००	
	झ. स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन		✓		स्वास्थ्य आमा समूहको संस्थागत विकासको कमी	स्वास्थ्य आमा समूहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	२००००		
	ञ. स्वस्थ जीवन शैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको स्वास्थ्यपालना आदि सेवाको प्रवर्द्धन		✓		नर्सन रोगहरुको बारेमा जनमानसमा कम ज्ञान भएको ।	नर्सन रोगहरुको बारेमा समुदायस्तर मा चेतना अभिवृद्धि गर्ने	५०००		
	क. महिला हक तथावा सम्बन्धि नीति, योजना, कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन		✓		बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण नभएको	बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००००		
महिला तथा ज्येष्ठ नागरिक									

शाखा	ख. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट	✓	✓	पालिकाको लैङ्गिक लेखाजोखा भएको भएता पनि लैङ्गिक बजेट तर्जुमा नभएको ।	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको पाइलटिङ्ग गर्ने ।	२५००	
	ग. बालवालिकाको हकहित संरक्षण तथा बालन्याय सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	✓	✓	बालवालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धि नीतिहरू बनेको भएता पनि सम्बन्धि सरोकारवालाहरूलाई जानकारी नभएको । नीतिलाई योजनामा बदल्न नसकिएको ।	बालवालिका हकहित सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरू बीच अनुशिक्षण गर्ने तथा बालवालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धि वार्षिक योजना तयार गर्नु	२००	
	घ. बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध, बालकलव, बालसंरक्षण समिति तथा बालसञ्जाल सम्बन्धि कार्य	✓	✓	बालकलवहरू बनिसेको भएता पनि बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध कार्यकम लागु नगरिएको ।	शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, बालसंरक्षण, कृषि, पशुपालन, पूर्वाधार शाखाका कर्मचारी तथा सामाजिक विकास समितिका पदाधिकारीहरूलाई राखी बालमैत्री स्थानीय पद्धतिसंग सम्बन्धि	२५०००	

७६

१२१

सुन बलपुर क.पा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	ड. बालवालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धमा संघ, प्रदेश र अन्य निकायसंग मर्क, समन्वय सहकार्य तथा		✓		वालाहित संरक्षणका लागि केही हदसम्म समन्वय भएता पनि सो सम्बन्धि कार्यकमवाट बालवालिकाहरुले फाइदा लिन नसकेको।	अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने			
	च. बालवालिका परिवार सहयोग		✓	हिसा पीडित बालवालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण, आवश्यकता पहिचान तथा पहिचान गरिएको आवश्यकताका आधारमा अभिभावकहरुलाई सहयोग कार्यक्रम तय गरिएको।	हिसा पीडित बालवालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन, विश्लेषण गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने।	पालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी, वडा सचिव, बालकलव, विद्यालयका शिक्षक आदिलाई बालसंरक्षण सम्बन्धि तालिमको आयोजना गर्ने।	२५००		
	छ. बालवालिकाको हकहीत संरक्षण तथा बालन्याय सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना		✓	बालवालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धि नीतिहरु बनेको भएता पनि सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई जानकारी नभएको।	बालवालिका हकहीत सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरु बीच अनुशिक्षण	२००			

कार्यान्वयन र नियमन	च. बालमैत्री शासकीय बालकलव, बालसंरक्षण समिति तथा बालसञ्जाल सम्बन्धि कार्य				बालकलवहरु बनिसकेको भएता पनि बालमैत्री शासकीय प्रबन्ध कार्यक्रम लागु नगारिएको ।	गर्ने तथा बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धि वार्षिक योजना तयार गर्ने शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, बालसंरक्षण, कृषि, पशुपालन, पूर्वाधार शाखाका कर्मचारी तथा सामाजिक विकास समितिका पदाधिकारीहरुलाई राखी बालमैत्र र स्थानीय पद्धतिसंग सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	५००	
इश बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धमा संघ, प्रदेश र अन्य निकायसंग सम्पर्क, समन्वय तथा सहकार्य		✓	✓	बालहित संरक्षणका लागि केही हदसम्म समन्वय भएता पनि सो सम्बन्धि कार्यक्रमबाट बालबालिकाहरुले फाइदा लिन नसकेको ।	पालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी, बडा सचिव, बालकलव, विद्यालयका शिक्षक आदिलाई बालसंरक्षण	५००		

काठमाडौं, १० मंसिर २०७३

	ड. ज्येष्ठ नागरिकको लगात, परिचय पत्र, स्वास्थ्य सुविधा, समाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्य	✓			ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि समस्या, चुनौति तथा अवसरहरुको बारेमा शाखालाई थाहा नभएको । ज्येष्ठ नागरिकहरुको बारेमा गुणात्मक तथ्याङ्क नभएको	स्थापना गर्ने । ज्येष्ठ नागरिकहरुको गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने । ज्येष्ठ नागरिकका सञ्चालहरुलाई सम्बोधन गर्ने कार्ययोजना तयार पार्ने ।	१००		
	ड. अपाङ्गतामैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन	✓			अपाङ्गतामैत्री पूर्वाधारको कमी	नयाँ बन्ने भौतिक पूर्वाधारलाई अपाङ्गतामैत्री बनाउने	१२००		
खानेपानी	क. स्थानीय खानेपानी सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने	✓			नीति बनेको भएता पनि सरोकारवालाहरुलाई अनुशिक्षण नभएको । खानेपानीको मापदण्ड तयार नभएको । गाउँपालिकामा खानेपानी तथा सरसफाई गर्ने छुट्टै शाखाको व्यवस्था गर्ने ।	सरोकारवालाहरुलाई खानेपानी सम्बन्धि नीतिको बारेमा अनुशिक्षण गर्ने, मापदण्ड तयार गरी खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि छुट्टै शाखाको स्थापना गर्ने ।	५०००००		
	ख. सार्वजनिक	✓			सार्वजनिक स्थानहरुको	सार्वजनिक	१००००००		

१२

	स्थलमा पिउने पानी व्यवस्थापन				पालिकाको खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको विषयमा खोजी नभएको ।	स्थानमा खानेपानीको व्यवस्था नभएको ।	स्थानहरूको पहिचान गर्ने सार्वजनिक स्थानहरूमा खानेपानीको व्यवस्था गर्ने ।	२००	
	ग. स्वच्छ खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि अन्य विषय		✓		पालिकाको खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको विषयमा खोजी नभएको ।	पालिकाको खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको विषयमा खोजी गर्ने	२००		
	क. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान म तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता		✓		सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कानूनको विषयमा यथेष्ट जानकारी नभएको ।	सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने	२००		
	ख. संघ तथा प्रदेशले निर्धारण गरेको मापदण्ड वमोजिम सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्यान्वयन		✓		सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरूको कम्प्युटर सम्बन्धि पर्याप्त ज्ञान तथा सीपको कमी भएको ।	शाखामा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्प्युटर तथा आई.टी. प्रविधिको बारेमा तालिम	२५००		

कार्यक्रम							
ग. स्थानीयस्तरमा समाज कल्याण सम्बन्धि संघसंस्था (गौर सरकारी, सामाजिक तथा सामुदायिक संघसंस्थाको दर्ता, नविकरण तथा नियमन				✓	सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारको गौर सरकार संस्था दर्ता, नविकरण तथा परिचालन सम्बन्धि नीति, रणनीतिको बारेमा थाहा नभएको ।	सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई संघसंस्था दर्ता, नविकरण सम्बन्धि नीतिको बारेमा तालिम ।	२००
घ. भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धि स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन				✓	गा.पा.मा यस सम्बन्धि कार्य गर्ने शाखाको पबन्ध तथा यसको महत्वको बारेमा चासो नभएको ।	यस सम्बन्धि शाखाको व्यवस्था गरी यसको महत्वको बारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०
इ. परंपरागत रूपमा चलिआएको जात्रा तथा पर्वको व्यवस्थापन				✓	परम्परागत रूपमा कुन कुन जात्रा तथा पर्व चलि आएका थिए भन्ने लिखित दस्तावेज नभएको ।	परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरुको दस्तावेज तयार गरी वेबसाईटमा राख्ने ।	१००
च. स्थानीय महत्त्वका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको				✓	पर्यटकीय महत्त्वपूर्ण स्थानहरुको विस्तृत सूचना नभएको ।	पर्यटकीय रूपमा महत्त्वपूर्ण स्थानहरुको	१०००००

	व्यवस्थापन							
	छ. पर्यटकीय महत्वका स्थल तथा सम्पदाको पहिचान, संरक्षण तथा प्रवर्द्धन		✓		पर्यटकीय महत्वका स्थानहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि गाउँपालिकामा संस्थागत संयन्त्र नभएको ।	पुरस्तका प्रकाशन गर्ने गाउँपालिकाभित्र पर्यटकीय क्षेत्र हेर्ने शाखाको स्थापना गर्ने । पर्यटकीय महत्व बोकेका स्थानहरुको बारेमा जनसमुदायको चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	५०००	
	ज. पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा प्रोत्साहन		✓					
राजस्व शाखा	क. राजस्व सम्बन्धि नीति, कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन (राजस्व चुहावट नियन्त्रण समेत)		✓		राजस्व सम्बन्धि नीतिको बारेमा समीक्षा नभएको ।	सरोकारवालाहरु बीच नीतिको समीक्षा गर्ने । सबै वडाहरुमा राजस्व प्रशासनका लागि कम्प्युटर विलिङ्ग शुरु गर्ने	२५००	
	ख. प्राकृतिक स्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीति निर्धारण,		✓		प्राकृतिक स्रोतको उपयोग बारेमा राजस्व परामर्श समितिलाई	प्राकृतिक स्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको बारेमा	५००	

कार्यान्वयन तथा प्रदेश एवं केन्द्रको मापदण्डको पालना					कम आबन्धनको रूपमा	राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम		
ग. राजस्व परामर्श सम्वन्धि विषय	✓				राजस्व परामर्श शाखा संस्थागत रूपमा कमजोर भएको ।	राजस्व परामर्श शाखाका कर्मचारी, पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अन्य पालिकाको राजस्व संकलनको सफल अभ्यास सहितको राजस्व परिचालन सम्वन्धि तालिम	५००	
घ. करदाता शिक्षा र करदाता विवरण अद्यावधिक		✓			जनसमुदायमा राजस्व सम्वन्धि चेतनाको कमी	राजस्व साक्षरता अभियान संचालन गर्ने, करदाताको विवरण तयार गरी उनीहरूको वर्गिकरण गर्ने ।	५००	
ङ. राजस्व संकलन तथा अनुगमन (सम्पत्तिकर, घरबहाल कर, भूमिकर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन आदि ।	✓					सम्पत्ति करको विषयमा बढावा अभिमुखिकरण गर्ने । बहालमा लगाएका घर धनीहरूको विवरण	५००	

आर्थिक प्रशासन शाखा	क. आर्थिक नीति, कानून मापदण्डकार्यान्वयन तथा नियमन				✓	आर्थिक निति निर्माण भएता पनि पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूमा यसको ज्ञान नभएका	तयार गर्ने । आर्थिक नितिको बारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	200	
	ख. बजेट सीमा निर्धारण, बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन				✓	बजेट तर्जुमाको विषयमा कर्मचारीहरूमा ज्ञान र सिपको कमी	बजेट तर्जुमा विषयमा कर्मचारीहरूलाई तालिम संचालन गर्ने	५००	
	ग. राजस्व तथा व्ययको अनुमान				✓	आ.प्र.शा.का कर्मचारीमा राजस्व तथा व्ययको अनुमान गर्न सक्ने सीपको कमी भएको	आ.प्र.शा.को कर्मचारीका लागि अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००	
	घ. समष्टिगत आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण				✓	लेखा शाखाका कर्मचारीहरूमा सूचना प्रविधिको बारेमा कम ज्ञान भएको	लेखा शाखाका कर्मचारीहरूलाई आई.टि. प्रविधिको बारेमा तालिम प्रदान गर्ने ।	५००	
	ड. बेरुजु फर्क्योट				✓	बेरुजु फर्क्योट सम्बन्धी ज्ञानको कमी	तालिम प्रदान गर्ने	२००	
	च. आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धि अन्य विषय				✓	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको बारेमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	५००	

पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन शाखा	क. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन सम्बन्धि कार्य गर्ने		✓		सुरक्षाकृतवालाहरूको बसाईमा कमी भएको	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक तथा कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्धि नीति तथा मापदण्ड नभएको ।	संचालन गर्ने ।	५००	
	ख. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, झोलुङ्गे पुल, पुलसा र तटबन्धन सम्बन्धि गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाको पहिचान,		✓	गुरुयोजना बनेको तर अपुरो भएको । कर्मचारीहरूमा क्षमताको कमी	अपुरो गुरु योजनालाई पुरा बनाउने, कर्मचारीहरूका लागि क्याड, सडक डिजाइन, ईटिएचिएस तथा अनलाईन प्रोक्वोरमेन्टसको	१५०			

	उद्घरण, कार्यान्वयन, स्मरित संभार							
	ग. भवन सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धि योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अग्रयन, कार्यान्वयन र नियमन	✓	✓	भवन सम्बन्धि नीति बनेको तर यसको बारेमा सम्बन्धित सरोकारवालालाई जानकारी नभएको	भवन सम्बन्धि नीतिको बारेमा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००		
	घ. भवन निर्माण ईजाजत, भवन संहिता कार्यान्वयन		✓	भवन संहिताको बारेमा प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिरूलाई जानकारी नभएको	भवन संहिताको बारेमा स्थानीयस्तरका सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००		
	ङ. गा.उ.पालिकामा अव्यवस्थित बसोबासलाई व्यवस्थित बसोबास कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन	✓		अव्यवस्थित बसोबासका बारेमा विस्तृत तथा नभएको ।	अव्यवस्थित बसोबासका बारेमा विस्तृत तथा संकलन गर्ने ।	२५००००		
	च. सडक वतीको व्यवस्था			सबै ठाउँमा सडक वती नपुगेको ।	सडक वती नपुगेको स्थानमा सडक वतीको व्यवस्था गर्ने ।	२५००		

छ.सिचाई सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण र नियमन			✓	सिचाई सम्बन्धि नीति नभएको र नेपाल सरकारको सिचाई सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई जानकारी नभएको ।	सिचाई सम्बन्धि नीति बनाउने र नेपाल सरकारको सिचाई सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००	
ज.वृक्षारोपण, हरियाली तथा हरित क्षेत्रको प्रवर्द्धन		✓		सडक हरियाली कार्यक्रम नबनेको ।	सडक हरियाली कार्यक्रम बनाई लागु गर्ने ।	२५०००	
झ.फोहरमैला संकलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसंजन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन		✓		फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसंजनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको बारेमा निर्णायक तहलाई कम जानकारी भएको ।	फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसंजनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको बारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००	
ञ.सरसफाई तथा स्वास्थ्यजन्य फोहरमैलाको		✓		बडास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय समिति गठन नभएको ।	बडास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय	२५००००	

	व्यवस्थापन							
	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड स्थानीयस्तरका आयोजनाहरूको कार्यान्वयन र नियमन तथा	✓	विपद् व्यवस्थापन नीति बनेको तर सो नीतिको बारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई थोरै मात्र जानकारी भएको ।	समिति गठन गरी तालिम दिने ।	२५००			
आर्थिक विकास शाखा कृषि पशुप न्द्री तथा सहकारी शाखा	क. कृषि, कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	✓	कृषि शाखाको कर्मचारीलाई यसको बारेमा जानकारी नै छैन । गाउँपालिकाले किष प्रसारको कामलाई खासै महत्त्व नदिएको ।	कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड बलाउने ।	१००			
	ख. कृषि बजार सूचना, कृषि बजार तथा हाट बजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिचाई निर्माण, तालिम प्रविधि प्रसार, प्राविधिक सेवा टेवा, कृषि सामग्री	✓	पालिकास्तरीय कृषि सम्बन्धि सयन्त्रको अभाव । प्राविधिकलाई तालिमको अभाव । कृषि प्रसारका लागि बजेट विनियोजन नभएको किसानहरूको क्षमता विकासमा काम	पालिकास्तरीय कृषि प्रसारको सयन्त्र निर्माण गर्ने । प्राविधिकहरूलाई कृषि बजार सूचना, हाट बजार	१०००			

गाउँ पञ्चायतको कार्यालय
 विद्यापीठ, काठमाडौं
 गाउँ पञ्चायतको कार्यालय
 काठमाडौं

सम्बन्धी सूचनाको प्रचार प्रसार			क्याम्पको प्रदर्शन	प्रतिवेदन तयार गर्ने		
पशुपन्धी क. पशुपालन र पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	✓	✓	सम्बन्धित प्राविधिकलाई नै सो विषयमा ज्ञान र सीप नभएको, त्यसको बारेमा महत्त्व थाहा नभएको	पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्धि सामाग्रीको	१००	
ख. पशुपन्धी बजार सूचना, हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्राविधिक टेवा, कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन र नियमन	✓	✓	गा.पा.ले बजार सूचनाको विषयमा प्राथमिकता नदिएको, पर्याप्त प्राविधिकको कमी, २ वर्षदिखि किसानहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम नभएको ।	कृषकहरूको नेटवर्कस तथा कृषि सहकारीसंगको नेटवर्कस स्थापना गर्ने ।	१००	
ग. पशुपन्धीजन्य चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन	✓	✓	कर्मचारीलाई फिल्डमा जानका लागि साधन नभएको, प्राविधिक कर्मचारीको अभाव	कर्मचारीलाई फिल्डमा जाने साधनका लागि पालिकासंग पहल गर्ने ।	२००	
घ. पशुपन्धी सम्बन्धि बीमा र कर्जा सहजिकरण	✓		किसानलाई प्रिमियम तिर्न गाऱो ।	गाउँपालिकाले पशु विमाको प्रिमियमको रकम तिर्न सके पशु विमा सफल हुने, विमा कम्पनीलाई		

गुणस्तर नियमन					पशु आवावकलाइ दानका गुणस्तर 1प्रद क्षमताको कमी, कुखुरा बाहेक बरमा खासै उन्नत दाना खुवाउने नगरेको। पर्यास घास नभएकोले है र साईलेज बनाउन नसकिएको।	पशु आवावकलाइ दानका गुणस्तर चिन्ने विषयमा तालिम	२७७	
च. पशुवधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन		✓			पशुवधशाला नभएको।	पशुवधशालाको आवश्यकता, यसको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा सूचना सामाग्री तयार गर्ने।	७००	
छ. पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि अन्य कार्य		✓			पशुहरलाई खोप लगाउने नगरेको।	पशुखोप	५००	
सहकारी	क. सहकारी संस्था सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन	✓			सहकारी संस्था सम्बन्धि बनेको ऐन कानूनको विषयमा सम्बन्धि सरोकारवालाहरसंग बुझेर छलफल अन्तकिया नगरिएको।	पालिकास्तरीय सहकारी सम्बन्धि संयन्त्र निर्माण गरी सहकारी ऐन, नियमको बारेमा अभिस्विकरण गर्ने।	१००	
	ख. स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि	✓			सहकारीको क्षमता विकासका लागि गाउँपालिकाले श्रोत विनियोजन नगरेका	श्रोत विनियोजनका लागि सहकारीहर मार्फत पैरवी गर्ने। सहकारीसंस्थाहरुको क्षमता विकासको पहिचान गर्ने।	१००	

१४

शुभ बहादुर क.सा.
१४

नेपाल सरकार
विश्वीय वातावरण
विभाग
काठमाडौं

वन, भूसंरक्षण, वन्यजन्तु, जलाधार, जडिवुटी तथा जैविक विविधता	क. वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुक्षी, जलउपयोग, वातावरण, पयावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	✓	✓	✓	✓	नीति नबनेको । वन उपभोक्ता समूहको अवस्था समस्या, चुनोति, उनीहरूले गाउँपालिकासमा गरेको अपेक्षा र गाउँपालिका र दुबै पक्ष मिली गर्न सकिने उदाहरणीय कामको बारेमा पहिचान नभएको ।	नीति निर्माणमा गर्ने ।	१००	
	ख. वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन		✓			गा.पा. मा कहाँ कति वृक्षारोपणका लागि स्थान छ, कुन कुन खालका विरुवा रोप्न सकिनाई वृक्षारोपण कार्यलाई तदारकताका साथ कसरी लान सकिन्छ भन्ने विषयमा जानकारी नभएको ।	जानकारी संकलन गर्ने ।	१००	
	घ. नीजि तथा व्यवसायिक वनको			✓		नीजि वनको बारेमा नेपाल सरकारको	नीजि वन सम्बन्धि नेपाल तथा प्रदेश सरकारको		

प्रवर्द्धन तथा नियमन	ड. सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन	✓			नीतिको बारेमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरलाई थाहा नभए	नीतिको बोनी गरी कृषकहरलाई अभिमुखिकरण गर्ने । सूचना संकलन गर्ने ।	१०००	
च. नर्सरी स्थापना, विरवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन			✓		गा.पा. मा कहाँ कति बन नर्सरीहरू छन्, त्यहाँ के कस्ता जातका विरवाहरू पाइन्छ र अन्यत्र बन नर्सरीको स्थापनाका लागि के कस्ता अवसर र चुनौतिहरू छन् यसको बारेमा सूचना नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	१४०	
छ. मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण			✓		बनमा मिचाहा प्रजाति सम्बन्धि जानकारी नभएको ।	जानकारी संकलन गर्ने ।	८००	
ज. ज्याला मजदुरी नदिएको सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन			✓		वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरू किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने । मध्यस्वताकर्तालाई तालिम	५००	

१५/०५/२०७३

सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय क्षेत्रहरू	स्थिति	क्र.सं.	सूचक नं.	सूचक क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्रासांक
१) शासकीय प्रबन्धन	समग्र स्थिति	१	१.१.१.	सभाको संचालन प्रक्रिया (स्थाससंघे को दफा १९।	१	१
		२	१.१.२	कार्यपालिकाको निर्णय प्रक्रिया स्थाससंघे को दफा १७)	१	१
		३	१.१.३	सभा कार्यपालिकाले बनाएका स्थानीय कानुन ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरूको सार्वजनिकरण स्थाससंघे को दफा १०२ को ३ नेपालको संविधानको धारा २७, सुचनाको हक ।	१	१
		४	१.२.१	सभा र कार्यपालिकाका सञ्चालन सम्बन्धि कार्यविधि १४, ४६, ६५, ६६, ६७) समिति/उप-समिति स्थाससंघे को दफा	१	०.५
	प्रक्रियागत स्थिति	५	१.२.२	कार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्यसूची उपलब्ध गराउने, गणपुरक संब्ध, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदी स्वाससंघे को दफा १७)	१	०
		६	१.२.३	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली (स्थाससंघे को दफा ७८)	१	०

परिणात्मक स्थिति	७	१.२.४	स्थानिय तहका पदाधिकारीहरूको सम्पति विवरण (स्थाससंघे दफा ११०	१	१
	८	१.३.१	मुल्यांकन अवधिमा बसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या (स्थाससंघे दफा १७ बैठक कार्यसञ्चालन नियमावली	१	१
९	१.३.२	लेखा प्रणालीमा सूत्रको प्रयोग (स्थाससंघे दफा ७२)	१	१	

समग्र स्थिति	१८	१९	२०	२१	२२	२३
प्रक्रियागत स्थिति	१९	२.१.२	प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण । (स्थासं.दफा ७६ (५) र अन्तर सरकारी वित्त १ व्यवस्थापन ऐन, दफा ३२(३))	१	१	०.५
	१२	२.२.१	विषयगत विभाग महाशाखा शाखा/उपशाखा/एकईहर एवं जनशक्तिको काम कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्यविवरण (स्थासं.दफा ८३)	१	१	१
प्रक्रियागत स्थिति	१३	२.२.२	स्थायी पदपूर्ति नगर्ने भनिएका पदहरूमा करारबाट मात्र पदपूर्ति (स्थासं.दफा ८३ को उपदफा ८,९)	१	१	०
	१४	२.२.३	कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन सम्झौता (स्थासं.दफा १०२ (२))	१	१	१
परिणामक स्थिति	१५	२.३.१	जनशक्ति क्षमता विकासमा लगानी (स्थासं.दफा १०२ (२) अनुसार बनेको कार्यविधि)	१	१	०
	१६	२.३.२	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको उपस्थिति दिन। आफ्नो क्षेत्रभित्र काजमा रहेको अबधि समेत। (स्थासं.दफा ८४ अनुसारको कार्यसम्पादन प्रभावकरिता)	१	१	०.५
समग्र स्थिति	१७	२.३.३	क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको सहभागिता स्वाससारे दफा १०२ को २ अनुसारको बनेका कार्यविधि यस दफामा पदाधिकारी भन्नाले गाँउ/नगर सभाका सदस्यहरूलाई बुझाउनेछ। गणना गर्दा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको छुट्टाछुट्टै गणना गर्नु पर्नेछ।	१	१	०.५
	१८	३.१.१.	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा । (स्थासं.नं.ऐ को दफा २४)	१	१	१
३) वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	१९	३.१.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय (स्था.सं.ऐ. को दफा ६५, ६६, ६७)	१	१	१
	२०	३.२.१	दिगो विकासका लक्ष्यहरू को स्थानीय करण (स्था.सं.ऐ. को दफा २४)	१	१	०.५
प्रक्रियागत स्थिति	२१	३.२.२	विषयक्षेत्रगत रुपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण (स्था.सं.ऐ. को दफा ६६ को ३)	१	१	१
	२२	३.२.३	बजेट प्रस्तुति तथा स्वीकृती (स्थासं.दफा ७१)	१	१	१
२३	३.२.४	नौरसरकारी संघ सस्थाहरूले गाँउ/नगर सभाबाट पारित गरी	१	१	१	

परिणामक स्थिति	वर्षात्मक रूपमा	प्रकार	संख्या	व्यय	विवरण	संख्या	व्यय
परिणामक स्थिति	२४	३.३.१	६	३.३.१	योजना कार्यान्वयन (स्थासंघे को दफा २५०)	१	१
	२५	३.३.२	६	३.३.२	वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा (असविव्यष्टे दफा अनुसार राजस्वको क्षमता)	१	१
	२६	३.३.३	६	३.३.३	पांच लाख भन्दा कम लागतका योजनाले कुल पूँजीगत बजेटको हिस्सा (बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको मार्गदर्शन)	१	०.५
	२७	३.३.४	६	३.३.४	वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धिगत वर्षको तुलनामा (असविव्यष्टे दफा ८ अनुसार राजस्वको क्षमता)	१	०.५
	२८	३.३.५	६	३.३.५	गौसस मार्फत योजना कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा गौससको नागद लागत साझेदारी। (स्थासंघे दफा २५)	१	०
					समपुरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरूमा लागत साझेदारीका लागि विनियोजित बजेट (असविव्यष्टे दफा १०)	१	१

समग्र स्थिति	२९	४.१.१	वित्तिय अनुशासन (असविव्यष्टे दफा २५ देखि ३२)	३०	४.१.२	आय व्ययको वर्गिकरण तथा नेखाडकनका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग (असविव्यष्टे दफा ३२)	३१	४.२.१	आय र व्ययको विवरण सार्वजनिककरण (असविव्यष्टे दफा ३०)	३२	४.२.२	प्रचलित कानून अनुसार खरिद गुर्योजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन (सा.ख.ऐ. २०६३ दफा ६, (स्थासंघे दफा ८४ (२) को ट)	३३	४.२.३	वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा (स्थासंघे दफा ७१ को ६)	३४	४.२.४	रकमान्तर (स्थासंघे दफा ७९)	३५	४.३.१
४) वित्तिय तथा आर्थिक व्यवस्थापन	प्रक्रियागत स्थिति	३१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१	४.२.१	१
		३२	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१	४.२.२	१
		३३	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१	४.२.३	१
		३४	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१	४.२.४	१
		३५	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१	४.३.१	१

स्थिति विवरणको हेतु
सुक्राम संस्थान

क्र.सं.	विवरण	प्रमाण	विवरण	प्रमाण	विवरण	प्रमाण
३७	पूँजीगत खर्च (स्थासंश्ले दफा ७१ अनुसारको आय व्यय अनुमान अनुसार)	४.३.३	प्रशासनिक खर्च (स्थासंश्ले दफा ७१ अनुसारको आय व्यय अनुमान अनुसार)	४.३.२	१	१
३८	राजस्व सडकलन (स्थासंश्ले दफा ७१)	४.३.४	खर्च गर्ने अख्तियारी (स्थासंश्ले दफा ७३)	४.३.५	१	१
३९					१	०.५

५५	५.३.९	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र वजारिकरण (स्थाससंघे दफा ११ को उपदफा २ को ण७)	1	1
----	-------	---	---	---

६) न्यायिक कार्यसम्पादन	समग्र स्थिति	५६	६.१.१	न्याय सम्पादन (स्थाससंघे दफा ४६ को उपदफा १ दफा ४९ को उपदफा १२)	1	0.75
		५७	६.२.१	मेलमिलाप कर्ताको व्यवस्था (स्थाससंघे दफा ४९ को उपदफा ३)	1	1
	प्रक्रियारत स्थिति	५८	६.२.२	न्यायिक समितिको निर्णय प्रक्रिया (स्थाससंघे दफा ४९)	1	1
		५९	६.२.३	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली (स्थाससंघे दफा ५३ को उपदफा २)	1	0
		६०	६.३.१	उजुरी फर्छाईट (स्थाससंघे दफा ४९को उपदफा २ र ४)	1	1
		६१	६.३.२	न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन (स्थाससंघे दफा ५१)	1	1
परिमाणुत्मक स्थिति	६२	६.३.३	मेलमिलाप केन्द्र गठन। (स्थाससंघे दफा ४९को उपदफा १०)	1	1	

समग्र स्थिति	क्र.सं.	सं.दि.सं.	विवरण	प्रकार	संख्या	वजन
प्रक्रियागत स्थिति	४१	५.१.२	वडाले उपलब्ध गराउने सेवा (स्थासं. दफा १२)		1	0.75
	४२	५.१.३	सेवा प्रतिको सन्तुष्टी (स्थासं. दफा ११, १२ को काम)		1	0.75
	४३	५.२.१	सेवाप्रवाहमा प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेशन वा कम्प्युटर बिलिङ प्रविधिको प्रयोग (स्थासं. दफा ११ (२) को इ १)		1	0
	४४	५.२.२	सेवाप्रवाहको मापदण्ड (SOP) (स्थासं. दफा ११, (२) को इ १)		1	0
	४५	५.२.३	बैंकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी (स्थासं. दफा ११, (२) को इ ७)		1	0.75
	४६	५.२.४	वडामा सेवाप्रवाहको बैकल्पिक व्यवस्था (स्थासं. दफा १६ को उपदफा ४को ग को ६ र दफा १८ को उपदफा ३)		1	1
	४७	५.३.१	गुनासो पछ्याउने (स्थासं. दफा ११, (२) को इ ७)		1	1
	४८	५.३.२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खातामार्फत भुक्तानी (स्थासं. दफा ११, (२) को त २)		1	1
	४९	५.३.३	जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कुल जन्मदर्ता संख्या (स्थासं. दफा ११, (४))		1	1
	५०	५.३.४	सार्वजनिक सुनुवाई (स्थासं. दफा ७८ को उपदफा ५)		1	1
परिमाणुत्मक स्थिति	५१	५.३.५	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग। (स्थासं. दफा ११, (२) को इ ७) घुम्ती सेवाका क्षेत्रहरू खोप, भिटाभिन ए वितरण, स्वास्थ्य शिबिर, कृषि पशु सम्बन्धि सेवाहरू व्यक्तिगत घटना दर्ता आदी।		1	1
	५२	५.३.६	शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच (स्थासं. दफा ११ को उपदफा २ को ज)		1	1
	५३	५.३.७	स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच (स्थासं. दफा ११ को उपदफा २ को झ)		1	1
	५४	५.३.८	कृषि र पशु सेवा (स्थासं. दफा ११ को उपदफा २ को ञ र द)		1	0.5

समग्र स्थिति	७६	८.१.१	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण १ (संविधानको धारा १८, समानताको हक)	1	0.5	
						७७
प्रक्रियागत स्थिति	७८	८.२.१	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण (स्थाससंएन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ त । धरेलु हिसा अन्त्यको लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान (स्थाससंएन २०७४ को दफा १२ उपदफा २ को ग ३०)	1	1	
	७९	८.२.२	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासंग सम्बन्धित कार्यहरू (स्थाससंएन २०७४ को दफा १२ उपदफा २ को ग ३०)	1	0	
	८०	८.२.३	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परिक्षण GRB Audit) (स्वाससंएन २०७४ को दफा १ २४ उपदफा ३ को छ	1	1	
	८१	८.२.४	महिला विरुद्ध हुने धरेलु हिसाको घटनामा कमी । अधिल्लो आ.व. को तुलनामा	1	1	
	८२	८.३.१	बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रममा लगानी (सर्थात अनुदान बाहेक बाँकी बजेटको महिला/दलित/अपाङ्गता भएका व्यक्ति संयोजक अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरूको संख्या (कुल गठित उपभोक्ता समितिको)	1	1	
	८३	८.३.२	आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत समुदायको सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी (सर्थात अनुदान बाहेक बाँकी बजेट ।	1	0.5	
	८४	८.३.३		1	1	
	८५	८.३.४		1	0.5	
	परिमाणुात्मक स्थिति					
	८) सामाजिक समावेशिकरण					

समग्र स्थिति	८६	१.१.१	१९९६ व्यवस्थापन । स्थाससंघ २०७४ का दफा ११ उपदफा २ को न ।	१	०.5	
१) बातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	प्रक्रियागत स्थिति	८७	१.२.१	बातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य ।। स्थाससंघ २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ को ड १, २३ र २६)	१	०.5
		८८	१.२.२	बातावरणमैत्री पूर्वाधार	१	०
	परिमाणात्मक स्थिति	८९	१.२.३	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्साइन (स्थाससंघ २०७४ को दफा ११ उपदफा २ को न ४)	१	१
		९०	१.३.१	बातावरणीय क्षेत्र प्रवर्द्धनमा बजेट विनियोजन	१	०
		९१	१.३.२	बातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा नीजि क्षेत्र र गैसस को सहभागिता	१	०.5
		९२	१.३.३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रूपमा)	१	१
		९३	१.३.४	टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	१	१
		९४	१.३.५	एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण आकस्मिक सेवाहरुको उपलब्धता जस्ता	१	०.5
		९५	१०.१.१	संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकार्य र समन्वय (नेपालको सविधानको धारा ३५)	१	०.75
		९६	१०.१.२	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, बातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व सङ्कलन आदी।) (स्थाससंघ २०७४ को दफा २६) (सह लगानीका योजनाहरु: ल्याण्डफिल साईट, अग्नी नियन्त्रण, सडक हरियाली, प्लाष्टिक नियन्त्रण, स्वास्थ्य शिक्षा, रंगशाला, खेलकुद, पर्यटन, बोटानिकल गार्डन, नदी नियन्त्रण, सिंचाई, खानेपानी आदी)	१	०.5
प्रक्रियागत स्थिति	९७	१०.२.१	दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरुको गठन र संचालन (स्थाससंघ २०७४ को दफा २६ अन्तर्गत)	१	१	
	९८	१०.३.१	अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजिकरण	१	०	

स्थिति	११	१०.३.२	अन्तर स्थानीय तह साझेदारी कम्पनी पत्र	जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय	१	०
	१००	१०.३.३			१	१

अनुसूची १: विषयगत अन्तिम मुल्याङ्कन तालिका

क्र.स	सम्बन्धित विषयवस्तु	पूर्णांक	प्रासांक	प्रतिशत	कैफियत
१	शासनकीय प्रणाली	९	६.५	७२%	
२	संगठन तथा प्रशासन	८	३.५	४३.७५%	
३	वार्षिक बजेट तथा योजना	११	८.५	७७%	
४	वित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन	११	९.५	८६.३६%	
५	सार्वजनिक सेवा प्रवाह	१६	१२.७५	७९.६८%	
६	भौतिक कार्यसम्पादन	१३	४.७५	३२%	
७	कानूनी व्यवस्था	७	५.७५	८२.१४%	
८	सामाजिक समावेशीकरण	१०	७.५	७५%	
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	५	५५%	
१०	सहकार्य र समन्वय	६	३.२५	५४%	
	जम्मा	१००	६७	६७%	

सहका सी	ख.कृषि बजार सूचना, कृषि बजार तथा हाट बजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिचाई निर्माण, तालिम प्रविधि प्रसार, प्राविधिक सेवा टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन				✓	✓	पालिकारतीय कृषि सम्बन्धि सयन्त्रको अभाव । प्राविधिकलाई तालिमको अभाव । कृषि प्रसारका लागि बजेट विनियोजन नभएको किसानहरूको क्षमता विकासमा काम नभएको ।	पालिकारतीय कृषि प्रसारको सयन्त्र निर्माण गर्ने । प्राविधिकहरूलाई कृषि बजार सूचना, हाट बजार प्रविधि प्रसार तथा कृषक क्षमता विकास तालिमको आयोजना गरिएको ।	१०००	
	ग.कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, सीप विकास र प्रशस्तिकरण		✓				किसानहरूका लागि तालिम नै नचलाएको	उन्नत कृषि व्यवसायको बारेमा किसानहरूको क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिएको ।	१००	
	घ.कृषि बीउविजन, नस्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधीहरूको उपयोग र नियमन आपूर्ति,						बजेटको कमी, प्राविधिक ज्ञानको कमी, अनुगमनमा रकम नभएको ।	किसानहरूलाई उन्नत जातका बीउविजन, औषधिको आपूर्तिमा सहयोग	५०००	

नियन्त्रण

गुणस्तर नियमन									
च.पशुवधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन	✓				पशुवधशाला नभएको ।	वडा नं. ३ मा पशु वधशाला निर्माण गरिएको ।	३००		
पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि अन्य कार्य	✓				पशुहरुलाई खोप लगाउने नगरेको ।	धुमिल शिविर सञ्चालन गरी पशुखोपको व्यवस्था गरिएको ।	५००		
सहकारी	✓				सहकारी संस्था सम्बन्धि बनेको ऐन कानूनको विषयमा सम्बन्धि सरोकारवालाहरूसंग बुझेर छलफल अन्तकिया नगरिएको ।	पालिकास्तरीय सहकारी सम्बन्धि संयन्त्र निर्माण गरी सहकारी ऐन, नियमको बरिमा अभिस्विचकरण गरिएको ।	१००		
ख.स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि	✓				सहकारीको क्षमता विकासका लागि गाउँपालिकाले श्रोत विनियोजन नगरेका	क्षमता विकासको लागि सहकारी लाई लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको ।	१००		
ग.मिच्चाहा प्रजातिको	✓				बनमा मिच्चाहा प्रजाति सम्बन्धि जानकारी नभएको ।	जानकारी सकलन गरिएको ।	५०		

पशु श्रावणकलाइ दानका गुणस्तर पत्र
क्षमताको कमी, कुखुरा बाहेक बरमा खासै
उन्नत दाना खुवाउने नगरेको। पर्याप्त घास
नभएकोले है र साईलेज बनाउन
नसकिएको ।

पशु श्रावणकलाइ दानका
गुणस्तर चिन्ने विषयमा
तालिम प्रदान गरेको

गाउँपालिका
विद्युत्
सञ्चालन
कार्यालय
काठमाडौं

विकास कार्यक्रमको सञ्चालन र नियमन						कर्मचारीलाई क्याम्पमा राखिएको । क्याम्पमा प्रवेशको सुलभता	गाउँ उत्पादित कृषि उपजहरूको बजारीकरण गरिएको। जस्तै खसी बोका विक्रि मा सहकारी मार्फत हुने गरेको ।		
ग.पशुपन्थीजन्य चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन			✓			कर्मचारीलाई फिल्डमा जानका लागि साधन नभएको, प्राविधिक कर्मचारीको अभाव	कर्मचारीलाई फिल्डमा जानको लागी सवारी साधनको व्यवस्था गरिएको ।	२००	
घ.पशुपन्थी सम्बन्धि बीमा र कर्जा सहजिकरण		✓				किसानलाई प्रिमियम तिर्न गारो ।	गाउँपालिकाले पशु बीमा प्रिमियममा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरेको ।		

			✓						
	इ.कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सञ्चालन स्थानीय संघ संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन			✓	कृषि सम्बन्धी आधुनिक औजार उपकरण खरिद नभएको साथै प्रशिक्षित नगरिएको ।	गरीएको । पालिमा रहेका सबै कृषि सहकारी संस्थाहरूको विस्तृत विवरण तयार पारी उनीहरूसँग अन्तरक्रिया गरीएको ।	१००		
	च.कृषि सर्वाङ्ग प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण			✓	कृषि सम्बन्धी आधुनिक औजार उपकरण खरिद नभएको साथै प्रशिक्षित नगरिएको ।	कृषि सम्बन्धी आधुनिक औजार उपकरण खरिद गरी प्रशिक्षित गरीएको ।	२०००		
पशुप न्धी	क. पशुपालन र पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन		✓		सम्बन्धित प्राविधिकलाई नै सो विषयमा ज्ञान र सीप नभएको, त्यसको बारेमा महत्व थाहा नभएको	पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्धि जानकारी प्रदान गरीएको ।	१००		
	ख. पशुपन्धी बजार सूचना, हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्राविधिक टेवा, कृषक क्षमता		✓		गा.पा.ले बजार सूचनाको विषयमा प्राथमिकता नदिएको, पर्याप्त प्राविधिकको कमी, २ वर्षदिखि किसानहरूको क्षमता विकास	कृषकहरूको नेटवर्कस तथा कृषि सहकारीसंगको नेटवर्कस स्थापना	१००		

शाखा	सम्बन्धि कार्य गर्ने								
	ख. भवन सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धि योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन	✓			भवन सम्बन्धि नीति बनेको तर यसको बारेमा सरोकारवालालाई जानकारी नभएको	भवन सम्बन्धि नीतिको बारेमा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	भवन सम्बन्धि नीतिको बारेमा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	५०	
	ग. भवन निर्माण ईजाजत, भवन संहिता कार्यान्वयन		✓		भवन संहिताको बारेमा प्राविधिक तथा प्रशासनिक कम्प्यारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई जानकारी नभएको	भवन संहिताको बारेमा स्थानीयस्तरका सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	५०		

	घ.सडक वतीको व्यवस्था				सबै ठाउँमा सडक वती नपुगेको ।	गरिएको । लुहाम चोकको सडक वतीको व्यवस्था गरिएको ।।	१०००	
	ड.सिचाई सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण र नियमन		✓		सिचाई सम्बन्धि नीति नभएको र नेपाल सरकारको सिचाई सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरलाई जानकारी नभएको ।	सिचाई सम्बन्धि नीति निर्माण गरी नेपाल सरकारको सिचाई सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	२५०	
	च.वृक्षारोपण, हरियाली तथा हरित क्षेत्रको प्रवर्द्धन	✓			सडक हरियाली कार्यक्रम नबनेको ।	निर्माण गरिएको सडकहरुमा हरियाली प्रवर्द्धनका लागि वृक्षारोपण कार्यक्रम गरिएको ।	२५००००	
	छ. फोहरमैला संकलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र		✓		फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसर्जनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको बारेमा निर्णायक	फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसर्जनको बारेमा भएका नीतिगत	२००	

	निर्धारण गरेको मापदण्ड वमोजिम सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्यान्वयन कार्यकम					काम गर्ने कर्मचारीहरुको कम्प्युटर सम्बन्धि पर्याप्त ज्ञान तथा सीपको कमी भएको ।	कर्मचारीलाई कम्प्युटर तथा आई.टी. प्रविधिको बारेमा तालिम प्रदान गर्ने ।	५०	
गैर सरकारी संस्था परिचालन समन्वय गर नियमन	क. स्थानीयस्तरमा समाज कल्याण सम्बन्धि संघसंस्था (गैर सरकारी, सामाजिक तथा सामुदायिक संघसंस्थाको दर्ता, नविकरण तथा नियमन		✓		सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारको गैर सरकार संस्था दर्ता, नविकरण तथा परिचालन सम्बन्धि नीति, रणनीतिको बारेमा थाहा नभएको ।	सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई संघसंस्था दर्ता, नविकरण सम्बन्धि नीतिको बारेमा तालिम सञ्चालन गरिएको ।			
	ख. परंपरागत रूपमा चलाइएको जात्रा तथा पर्वको व्यवस्थापन		✓		परंपरागत रूपमा कुन कुन जात्रा तथा पर्व चलि आएका थिए भन्ने लिखित दस्तावेज नभएको ।	परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरुको डकुमेन्टी तयार गरिएको ।		१००	
	ग. स्थानीय महत्त्वका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको व्यवस्थापन			✓	पर्यटकीय महत्त्वपूर्ण स्थानहरुको विस्तृत सूचना नभएको ।	पर्यटकीय रूपमा महत्त्वपूर्ण स्थानहरुको डकुमेन्टी निर्माण गरिएको ।		१००	
	घ. पर्यटकीय महत्त्वका स्थल तथा सम्पदाको पहिचान,			✓	पर्यटकीय महत्त्वका स्थानहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि	गाउँपालिकाभित्र पर्यटकीय क्षेत्र हेर्ने शाखाको		५०००	